Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

22 май, чоршанба, 1996 йил
Сотувда эркин нархда. № 100 (1353)

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 21 май куни Америка Қўшма Штатларининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Стенли Туэмлер Эскудерони унинг илтимосига биноан қабул қилди.

Суҳбат чоғида Америка Қўшма Штатлари билан Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги муносабатларни янада ривожлантириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Учрашувда Ўзбекистон ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов иштирок этди.

СУРАТДА: қабул пайти.
А. Тўраев тасвирга олган.
(ЎзА)

• *Битим-амалда*

ҚОРА ДЕНГИЗГА ҚИСҚА ЙЎЛ

Бугун Марказий Осиё ва Грузиянинг Поти бандаргоҳини ўзаро боғловчи Кавказ янги темир йўлига Ўзбекистондан дастлабки минг тонна юк келтирилди. Шу билан Туркманистоннинг Сарахс шаҳрида имзоланган тўрт томонлама битим амалда қўллана бошлади.

Бу магистрал туфайли Ўзбекистон шимолий ҳудудларни четлаб, қисқа йўл билан тўғридан тўғри Қора денгизга чиқиш имконига эга бўлди.

Янги темир йўл Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамияти мамлакатлари билан ташқи иқтисодий алоқаларининг ривожланишига кўмак бериши шубҳасиз.

ИШОНЧ ЁРЛИҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Руминия Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Константин Гирбя 21 май куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиғини топширди.

Президент Ислом Каримов элчини юксак ва масъулиятли лавозимга тайинлангани билан қутлади. Мамлакатларимиз ўзаро ҳамкорлик борасида кенг имкониятларга эгалигини таъкидлар экан, элчининг бу имкониятларни ишга солишда, шунингдек Ўзбекистон билан Руминия ўртасидаги дўстликни, иқтисодий ҳамда маданий алоқаларни ривожлантиришда муносиб ҳисса қўшишига ишонч билдирди.

К. Гирбя ўз мамлакати улкан иқтисодий имкониятларга эга бўлган Ўзбекистон билан ҳамкорлик алоқаларини тараққий эттириш тарафдори эканини айтди. Ўзбекистон Президент Ислом Каримов раҳбарлигида иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш борасида эришаётган ютуқлардан мамнуният изҳор этди. У шунингдек, элчилик фаолияти давомида Ўзбекистон ва Руминия халқлари ўртасидаги алоқаларнинг мустаҳкамланишига хизмат қилишни қайд этди.

* * *

Шу куни Яман Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинланган Али Абдуллоҳ ал Бугейрий ҳам Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга ишонч ёрлиғини топширди.

Ислом Каримов элчини юртимизда фаолият бошлагани билан табриклар экан, мамлакатларимиз халқлари ўртасида қадимдан дўстлик ва ҳамкорлик алоқалари таркиб топганини, Ўзбекистон истиқлолидан сўнг бу муносабатлар янги босқичга қадам қўйганини таъкидлади.

Юртбошимиз яман халқининг давлатчиликни мустаҳкамлаш ва тараққиёт йўлидаги интилишларидан ўзбек халқи яхши хабардорлигини қайд этди. Яқин ўтмишда юртимизнинг кўпгина мутахассислари қишлоқ хўжалиги ва ирригация соҳасида яманликларга кўмак берганини, айни пайтда яманлик талабалар Ўзбекистон олий ўқув юртларида таҳсил олаётганини таъкидлади. Элчининг икки мамлакат ўртасида тарихан таркиб топган азалий алоқаларни янги асосда ривожлантиришда куч-ғайратини сарфлашига умид билдирди.

Али Абдуллоҳ ал Бугейрий Ўзбекистон Президенти ва мамлакатимиз халқига Яман Республикаси Президенти, генерал-лейтенант Али Абдуллоҳ Солиҳнинг саломи ва эзгу тилакларини етказди. Ўз мамлакатининг Ўзбекистондаги илк элчиси сифатида яман ва ўзбек халқларининг азалий дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини мустаҳкамлашга ҳисса қўшиш ниятида эканини қайд этди.

Ишонч ёрлиқларини топшириш маросимларида Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири Абдулазиз Комилов иштирок этди.

(ЎзА).

Ишонч ёрлиқлари топширилиши муносабати билан

РУМИНИЯНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ЭЛЧИСИ КОНСТАНТИН ГИРБЯ

1939 йилда Руминиянинг Турну Северин шаҳрида туғилган. Олий маълумотли, Бухарест университетининг чет тиллар бўлимини тугатган. Рус, немис, француз, испан тилларини билади. Уйланган, қизи бор.

1961 - 1964 йиллар — Бухарест университетида рус тили ўқитувчиси

1964 - 1966 йиллар — Руминия Ташқи ишлар вазирлиги ҳузуридаги дипломатия академияси тингловчиси

1966 - 1967 йиллар — Руминия ташқи ишлар вазирлиги маданий муносабатлар бошқармаси атташеси

1967 - 1973 йиллар — Руминиянинг Германия Федератив Республикасидаги элчихонасида (Бонн шаҳри) атташе, III котиб, II котиб

1973 - 1979 йиллар — Руминия Ташқи ишлар вазирлиги Европа бошқармасининг Ғарбий Европа мамлакатлари бўлимида II-котиб, I-котиб, бўлим мудири

1979 - 1986 йиллар — Руминиянинг Швейцариядаги (Берн шаҳри) элчихонасида маслаҳатчи, Руминиянинг Швейцариядаги муваққат ишлар вакили

1986 - 1990 йиллар — Руминия Ташқи ишлар вазирлиги Европа бошқармасининг халқаро ташкилотлар бўлими мудири

1990 йил — Руминиянинг Ғарбий Берлиндаги бош консули

1991 - 1992 йиллар — Руминиянинг Россия Федерациясидаги элчихонасида маслаҳатчи, Руминиянинг Россия Федерациясидаги муваққат ишлар вакили

1993 йил май ойидан бошлаб Руминиянинг Россия Федерациясидаги элчиси. 1996 йил май ойида Руминия Президенти Константин Гирбяни Руминиянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинлади. Унинг қароргоҳи Москва шаҳрида.

ЯМАН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ЭЛЧИСИ АЛИ АБДУЛЛОҲ АЛ БУГЕЙРИЙ

1951 йилда Яманнинг Абён шаҳрида туғилган. Олий маълумотли, сиёсий фанлар номзоди. Инглиз ва рус тилларини билади. Уйланган, тўрт нафар фарзанди бор.

1977 - 1979 йиллар — Яман Ички ишлар вазирлиги сиёсий бошқармаси бошлиғи

1980 - 1986 йиллар — Яманнинг Судандаги элчихонасида маслаҳатчи-вакил

1986 - 1987 йиллар — Яманнинг Судандаги элчиси

1988 - 1990 йиллар — Яманнинг Саудия Арабистонидаги ҳамда ўриндошлик йўли билан Баҳрайндаги элчиси

1990 йил ноябридан бошлаб Яманнинг Россия Федерациясидаги элчиси. 1995 йил декабрь ойида Яман Президенти Али Абдуллоҳ ал Бугейрийни Яманнинг Ўзбекистон Республикасидаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси этиб тайинлаган. Унинг қароргоҳи Москва шаҳрида.

Ўзбекистон Республикаси
Ташқи ишлар вазирлиги
матбуот хизмати.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қарори

2000 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН ДАВРДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ИЖТИМОИЙ ИНФРАСТРУКТУРАСИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАСТУРИ ТЎҒРИСИДА

Қишлоқнинг иқтисодий ва меҳнат имкониятларидан янада тўлиқ ва самарали фойдаланиш учун қулай шароитлар яратиш, қишлоқ аҳолисининг турмуш шароитларини яхшилаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. «Ўзистиқболстат» Давлат қўмитаси, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Халқ таълими вазирлиги томонидан ишлаб чиқилган 2000 йилгача бўлган даврда Қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастури тасдиқлансин.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва туманлар ҳокимликлари «Ўзистиқболстат» Давлат қўмитаси ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги иштирокида тасдиқланган Дастурни амалга ошириш юзасидан жойларда амалий ишларни ташкил этсинлар.

2. 1996-1997 йилларда Қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастурини маблағ билан таъминлаш манбалари ва уларнинг буюртмачилар ҳамда асосий пудратчи ташкилотлар бўйича тақсимланиши белгилансин.

«Ўзистиқболстат» Давлат қўмитаси белгиланган буюртмачилар билан биргаликда қурилишларнинг аниқ рўйхатларини белгиланган тартибда тасдиқласин, уларда бюджетдан ажратиладиган маблағларнинг қишлоқ жойларда қурилишга тайёрлиги юқори даражасида бўлган мактаблар ва соғлиқни сақлаш объектлари қурилишини тугаллашга йўналтирилишини назарда тутсин.

«Ўзистиқболстат» Давлат қўмитаси ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари 1998-2000 йилларга мўлжалланган йиллик инвестиция дастурларини тузишда қишлоқнинг ижтимоий инфраструктурасини ривожлантиришга оид белгиланган топшириқларнинг бажарилиши учун маблағ билан таъминлашнинг турли манбалари ҳисобига зарур маблағлар ажратишни назарда тутсинлар.

3. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва Халқ таълими вазирлиги билан биргаликда икки ҳафта муддатда қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантиришнинг ана шундай дастурларини туманлар бўйича ишлаб чиқсинлар ҳамда уларни «Ўзистиқболстат» Давлат қўмитасига тақдим этсинлар;

бир ой муддатда тегишли лойиҳалаш ташкилотлари билан биргаликда Дастурда назарда тутилган қишлоқ умумтаълим мактаблари ва соғлиқни сақлаш объектларини реконструкция қилиш, кенгайтириш ва қуриш ишларини амалга ошириш бўйича лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрласинлар.

4. Ишларни мувофиқлаштириш ва тасдиқланган Дастурни бажаришда амалий ёрдам кўрсатиш учун 2000 йилгача бўлган даврда Қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастурини амалга ошириш бўйича республика комиссияси тузилсин.

РЕСПУБЛИКА КОМИССИЯСИ:

Бир ой муддатда комиссия тўғрисидаги низомни ҳамда унинг иш режасини ишлаб чиқсин ва тасдиқласин;

2000 йилгача бўлган даврда Қишлоқ ижтимоий инфраструктурасини ривожлантириш дастурининг қандай бажарилаётганини йилнинг ҳар чорагида кўриб чиқсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги:

1996 йил мобайнида фельдшер-акушерлик пунктлари ва биринчи тиббий ёрдам кўрсатиш бошқа муассасаларини қишлоқ даволаш пунктларига айлантириш ҳисобига қишлоқ соғлиқни сақлаш тизими тузилмасини такомиллаштириш чора-тадбирларини амалга оширсин, ҳокимликлар билан биргаликда уларни малакали врачлар, тиббиёт асбоб-ускуналари ва анжомлари билан таъминласин;

1996 йил 10 июнгача бўлган муддатда қишлоқ даволаш пунктлари фаолиятини ташкил этишга оид норматив ҳужжатларни ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.

6. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 21 май.

ПАРЛАМЕНТЛАРАРО АЛОҚАЛАРНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

Ўзбекистон мустақилликка эришганидан кейин дастлабки қадамлариданоқ жаҳон учун очиқ эканлигини, жаҳон ҳамжамиятида муносиб ўрин эгаллашга, жаҳон хўжалик алоқаларига тенг ҳуқуқли шерик сифатида киришга интилишини, халқаро тамойиллар ва қоидаларни эътироф этиши ҳамда уларга оғишмай риоя этишини баён қилди. Мамлакатимиз Президенти И. А. Каримов «Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» китобида: «Биз жаҳон учун очиқмиз ва жаҳон ҳам биз учун очиқ бўлишига интиламиз», деб таъкидлаган эди.

Ҳозирги кунда Ўбекистон жаҳондаги кўплаб мамлакатлар билан дипломатия муносабатлари ўрнатган, барча йирик ва нуфузли халқаро ташкилотларга тенг ҳуқуқлилик асосида ва мустақил равишда аъзо, чет эллик шериклар билан иқтисодиёт, маданият ва фан-техника соҳасидаги ҳамкорликни жадал кенгайтириб бормоқда. Республикада амалга оширилаётган мустақил ривожланиш йўли мамлакатнинг халқаро обрўсига обрў қўшмоқда.

Бу жараёнда Ўзбекистон Республикасининг жўшқин ривожланиб бораётган парламентлараро алоқаларининг муҳим ўрни бор. Биринчи чақириқ Олий Мажлиси халқаро шартномалар ва битимларни ратификация қилиш, халқаро конвенцияларга қўшилиш борасида аниқ мақсадга қаратилган фаолият олиб бормоқда. «Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари тўғрисида»ги Қонун қабул қилинди.

Ўзбекистон Республикаси парламентининг фаолияти борган сайин жаҳон ҳамжамиятининг эътиборини тортмоқда. Олий Мажлис сессияларида дипломатия корпусининг, халқаро ташкилотлар вакилларининг, мамлакатимизда аккредитация қилинган чет эл оммавий-ахборот воситалари журналистларининг ҳозир бўлишлари одат тусига кирди.

Олий Мажлиснинг халқаро парламент ташкилотлари, чет эл мамлакатларининг парламентлари билан алоқалари кенгайиб ва чуқурлашиб бормоқда. Парламентлараро Иттифоқда, ЕХҲТ Парламент Ассамблеясида ва Европарламент билан алоқалар бўйича Ўзбекистон парламенти гуруҳлари тузилди. Олий Мажлис делегациялари Парламетлараро Иттифоқнинг 93, 94 ва 95-конференцияларида ва ЕХҲТ Парламент Ассамблеясининг ҳар йили ўтказиладиган сессиясида иштирок этдилар. Олий Мажлис Раиси Э. Халилов ЕХҲТ Парламент Ассамблеясининг Вице-Президенти этиб сайланди. Ана шу ва бошқа халқаро анжуманларда Ўзбекистон вакиллари маърузалар, ахборотлар ва таклифлар билан сўзга чиқдилар. Бир сўз билан айтганда, давлатимизнинг обрў-эътибори ва эътирофини мустаҳкамлай бориб, Ўзбекистон овози халқаро майдонда борган сари баралла янграяпти.

Ўзбекистон парламенти аъзоларининг Туркия Республикаси Президенти С. Демирэл билан учрашуви бўлиб ўтди. Олий Мажлис раҳбарияти ва қўмиталари Австрия, Германия, Испания, Швеция, Бельгия, Болгария, Покистон ва бир қатор бошқа мамлакатларнинг давлат бошлиқлари, парламентлари ва ваколатхоналарининг раҳбарларини қабул қилдилар, халқаро ташкилотлар вакиллари ва чет эл мамлакатлари элчихоналарининг ходимлари билан мунтазам равишда суҳбатлар ўтказиб туришибди. Ўзбекистон парламенти делегациялари бир қатор давлатларга, шу жумладан, АҚШ, Туркия, Германия, Покистон ва бошқа мамлакатларга сафар қилди.

Аввал маълум қилинганидек, Корея Республикаси Миллий Мажлисининг таклифига биноан Олий Мажлис Раиси Э. Халилов бошчилигидаги Ўзбекистон парламенти делегацияси Сеулда 3-6 май кунлари бўлди.

Делегация Кореяда бўлиши чоғида Президент Ким Ен Сам, Миллий Мажлис спикери Н. Д. Хван ва ташқи ишлар вазири вазифасини бажарувчи К. Д. Ли билан учрашди.

Бўлиб ўтган суҳбатлар чоғида Президент Ким Ен Сам Корея томони Ўзбекистонда сиёсий ва иқтисодий соҳаларда юз бераётган ўзгаришларга катта қизиқиш билан қараётганлигини таъкидлади. У шуни алоҳида таъкидладики, собиқ СССР тарқалиб кетиши натижасида Марказий Осиёда ташкил топган барча янги республикалар орасида Ўзбекистонга Кореянинг сиёсий ва амалий доиралари алоҳида эътибор қаратмоқдалар. Республикамиздаги сиёсий вазиятнинг барқарорлиги, блокларга қўшилмаган ҳолда мустақил ривожланиш йўли қатъий ўтказилаётганлиги натижасида Корея банклари ва амалий доиралари ўз инвестицияларини мамлакатимиз иқтисодиётига кўпроқ жалб қилмоқда. Бу ҳамкорлик келгусида ҳам ривожланиб бораверади. Президент нафақат иқтисодий муносабатларни, балки маданият, маънавият соҳасидаги алоқаларни, бошқа соҳалардаги, шу жумладан, парламентлараро муносабатларни ҳам ривожлантириш ва чуқурлаштириш истагини изҳор этди.

Ким Ен Сам Ўзбекистонга қилган сафарини, хусусан, республикамизда бўлиши вақтида Ўзбекистон Президенти ўз рафиқаси билан унга ҳамроҳлик қилганини ва «жаноб И. А. Каримов билан ўрталарида илиқ муносабатлар ўрнатилганлигини» алоҳида мамнуният билан хотирлади.

Ўзбекистон-Корея қўшма корхоналари тузилаётганлиги мамлакатларимиз ўртасидаги иқтисодий ҳамкорлик жадал ривожланиб бораётганлигига мисол бўла олади. «ЎзДЭУ авто» қўшма корхонаси қисқа муддат ичида замонавий автомобиллар ишлаб чиқаришни йўлга қўйди.

Ўзбекистон билан ҳамкорлик Жанубий Кореядаги компаниялар ўртасида тобора кўпроқ қизиқиш уйғотаётганлигини ҳисобга олиб, хулоса қилиш мумкинки, келгусида ҳам ўзаро манфаатли алоқаларни фаол ривожлантириш учун ҳар икки мамлакат ҳам улкан истиқболга эгадир.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда икки юз мингдан зиёд корейслар истиқомат қилаётганлиги ҳам муҳим аҳамиятга эгадир. Улар Ўзбекистонда яшаётган бошқа миллат вакиллари каби тенг ҳуқуқлардан фойдаланадилар.

Учрашув чоғида Ким Ен Сам республикамизда истиқомат қилаётган корейс миллатига мансуб кишиларга туб миллат вакилларига бўлгани каби барча сиёсий ва ижтимоий ҳуқуқлар ҳамда эркинликлар кафолатланганлиги ва амалда рўёбга чиқарилаётганлигини мамнуният билан таъкидлаб, Ўзбекистон раҳбариятига миннатдорчилик изҳор қилди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг ташаббуси билан 1991 йили республикамизда ташкил этилган Корейс маданияти маркази уюшмаси фаол ва самарали фаолият кўрсатаётганлигини Президент Ким Ен Сам қониқиш билан қайд этди.

Ҳозирда мазкур уюшма Ўзбекистон вилоятлари, шаҳар ва туман марказларида амал қилиб турган 24 та Корейс маданияти марказини бирлаштириб турибди.

Мана уч йилдирки, Тошкент давлат шарқшунослик институтида корейсшунослик факультети фаолият кўрсатмоқда. Бу илм даргоҳи филологлар, тарихчилар, манбаашунослардан иборат кенг соҳадаги мутахассислар тайёрлаб чиқаришга ихтисослашган. Корейсшунослик факультети нафақат педагогик фаолият кўрсатади, балки кенг илмий-тадқиқот ишлари ҳам олиб боради. Бундан кўзланган мақсад Корея ярим оролида истиқомат қилувчи халқларнинг тарихи, маданияти, анъаналари, шунингдек, сиёсий-иқтисодий жиҳатдан ўзига хос хусусиятларини кенгроқ ўрганишдан иборатдир.

Буларнинг ҳаммаси Парламент делегацияси Кореяда бўлиши чоғида алоҳида илиқ муҳитга сабаб бўлди.

Миллий Мажлис спикери Н. Д. Хван яқинда сайланган Корея парламентининг фаолияти тўғрисида ҳикоя қилиб берди. У депутатлар делегациялари, қонунлар айирбош қилиш, халқаро парламент ташкилотларида фаол ҳамкорлик қилиш, ҳар икки парламентда Миллий Мажлис ва Олий Мажлис ўртасидаги дўстликни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш бўйича махсус гуруҳлар тузиш орқали икки мамлакат парламентлари ўртасидаги алоқаларни янада кенгайтириш ва чуқурлаштиришга тайёр эканлигини изҳор қилди.

Ўзбекистон делегацияси бошлиғи Миллий Мажлис спикерини ўзи учун қулай вақтда республикага ташриф буюришга таклиф қилди.

Ташқи ишлар вазири вазифасини бажарувчи К. Д. Ли билан суҳбат чоғида Корея томони Ўзбекистон билан сиёсий ва бошқа алоқаларни ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлашдан бениҳоя манфаатдор эканлиги баён қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг «Ўзбекистон иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш йўлида» китобини тақдим этишга бағишланган маросим Корея сафарига бағишланган дастурнинг энг муҳим ва асосий тадбирларидан бири бўлди. Мазкур китоб «Дайсунг» ва «ДЭУ телеком» фирмаларининг ташаббуси билан Ўзбекистон Республикасининг Корея Республикасидаги Муваққат ишлар вакили В. Феннинг фаол кўмагида корейс тилига таржима қилиниб, нашр этилган. 4 май куни «Хильтон» меҳмонхонасида бўлиб ўтган тақдим этиш маросими Корея жамоатчилигининг, дипломатия корпусининг, оммавий-ахборот воситаларининг катта қизиқишига сабаб бўлди.

Китобни тақдим этган Олий Мажлис Раиси, шунингдек, «Дайсунг» фирмасининг директори, профессор Хонг Юнг Юй ва «ДЭУ телеком» Раиси Пак Сунг Кю алоҳида таъкидладиларки, бу китоб Ўзбекистон Республикаси Президентининг энг сўнгги фундаментал ишларидан бири бўлиб, унинг мақсади Ўзбекистоннинг танлаган ўз тараққиёт йўли асосли эканлигини кўрсатиш, Ўзбекистон қураётган янги давлатчиликнинг асосий тамойилларини одамларга тушунтириш, мустақилликнинг тўрт йили ичида босиб ўтилган йўлдан тўғри сабоқ чиқариш ҳамда янги аср бўсағасидаги йўналишлар ва истиқболларни белгилаб олишдан иборат эканлигини айтиб ўтдилар. Мухтасар қилиб айтганда, бу китобда ўз мамлакатининг ўтмиши, ҳозирги куни ва истиқболи учун тарихий масъулиятни англаб етган республика раҳбарининг улкан мамлакат ва 23 миллион нафар халқни тараққий топтириш йўллари тўғрисидаги чуқур ўй-фикрлари ва комил ишонч-эътиқоди баён этилган.

Тақдим этиш маросимида қатор давлатларнинг элчилари, халқаро ташкилотларнинг вакиллари, чет эл мухбирлари иштирок этдилар. Маросим телевидение ва бошқа ахборот воситалари орқали кенг ёритилди.

Ушбу китоб яқин кунларда қўшимча равишда қайта нашр этилади ҳамда ундан Сеул университетида талабалар учун ўқув қўлланма сифатида фойдаланилади.

Олий Мажлис делегацияси Кореяда бўлиши чоғида Корея Парламентининг кўпгина депутатлари билан учрашди. «ДЭУ моторс» заводига, селекция ва уруғчилик муаммолари билан шуғулланувчи илмий-ишлаб чиқариш хўжалигига ва бошқа бир қатор объектларга ташриф буюрди.

Олий Мажлис делегациясининг Корея Республикасига қилган визити шак-шубҳасиз, мамлакатларимиз ва халқларимизнинг фаровонлиги йўлида парламентлараро алоқаларни ривожлантириш ҳамда мустаҳкамлашнинг янги саҳифасини очди.

«ЎЗБЕККИНО»НИНГ ТАШКИЛИЙ ЙИҒИЛИШИ

Мустақил мамлакатимизда бозор иқтисодиётига босқичма-босқич ўтиш жараёни, ташқи дунё билан ўрнатилаётган ҳамкорлик муносабатлари ижтимоий-маънавий ҳаётимизга ҳам ижобий таъсир кўрсатмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбеккино» Давлат акционерлик компаниясини тузиш тўғрисида»ги Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигида ягона ҳисобланган Фармони маънавиятнинг ажралмас қисми бўлган кино санъатини замонавий шарт-шароитларда қўллаб-қувватлашга, янгича ташкил этишга қаратилган муҳим ҳужжатдир.

Пойтахтимиздаги Кинochилар уйида мазкур компаниянинг ташкилий йиғилиши бўлиб ўтди. Унда республика ва вилоят кино ташкилотлари раҳбарлари, таниқли киноижодкорлари иштирок этди.

Йиғилишни Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т. Алимов очди.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари В. Чжен, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг раиси А. Орипов, Ўзбекистон адлия вазири С. Мирсафоев, таниқли кинорежиссёрлар М. Қаюмов, Р. Ботиров, Қ. Камолова, кинодраматурглар Ф. Мусажонов, А. Хўжаев ва бошқалар сўзга чиқиб, «Ўзбеккино» Давлат акционерлик компаниясининг ташкил этилиши мустақил давлат миллий киносининг ривожида муҳим аҳамиятга эга эканлигини, бадиий ва ҳужжатли фильмлар яратишда акциядорликнинг ўрни ва унинг мустаҳкам ҳуқуқий асослари белгилаб берилганлигини алоҳида таъкидладилар.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига биноан таниқли кинорежиссёр Темурмалик Юнусов компания раиси этиб тайинланди. Шунингдек, раис ўринбосарлари ҳам тайинланди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Х. Жўраев, Олий Мажлис Раисининг ўринбосари А. Қосимов қатнашди.

(ЎзА).

• *Ўзбекистон ва Латвия*

ДЎСТЛИК МАСОФА БИЛМАЙДИ

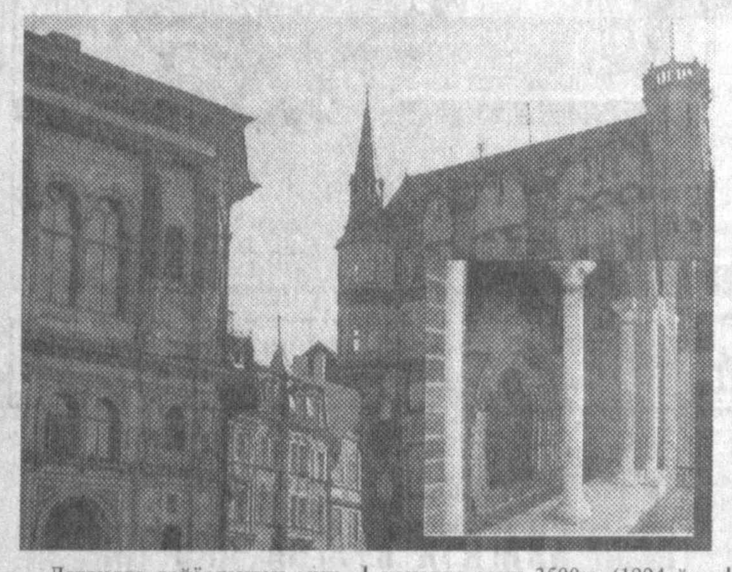

Латвия Европа қитъасининг шимолий-шарқий қисмида жойлашган давлатлардан биридир. Маълумки, мамлакат шўролар иттифоқининг саноати энг ривожланган республикаларидан бири эди.

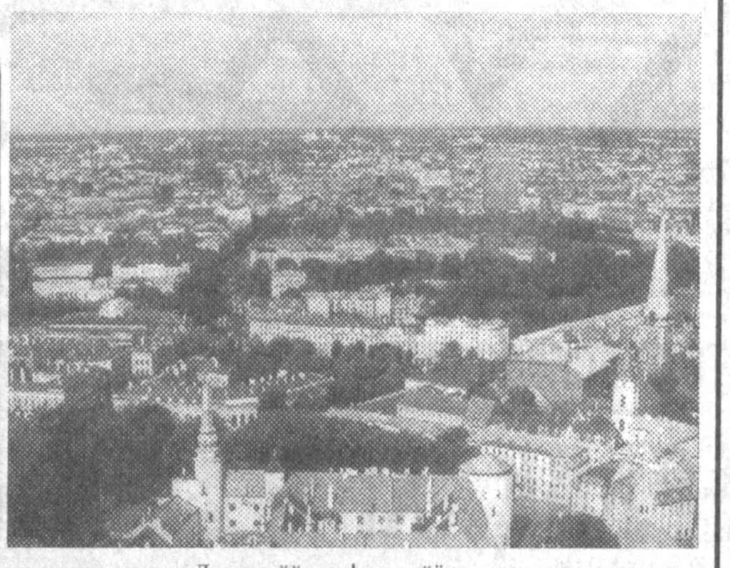

Латвияда тайёрланган микроавтобуслар, трамвай вагонлари, радио товарлар ва қандолатчилик маҳсулотларидан собиқ иттифоқнинг улкан эҳтиёжлари учун фойдаланилар эди. Республика ҳудудидаги сўлим денгиз соҳиллари эса дам оладиган оромгоҳларга айлантирилганди. Бироқ ушбу қарамлик европача яшаш ва фикрлашни орзу қилган латиш халқининг мустақиллик йўлидаги саъй-ҳаракатларига монелик кўрсата олмади. Болтиқбўйи мамлакатлари қатори Латвия ҳам биринчилардан бўлиб, яъни ҳали қизил империя мавжуд бўлган бир пайтда ўз мустақиллигини эълон қилди. Дастлаб иқтисодиётдаги аҳвол анча оғирлашди. Негаки, саноатда ички ўзгариш қилиш, рақобатга дош берадиган ва жаҳон бозори талаблари даражасига жавоб берувчи маҳсулотлар ишлаб чиқариш зарур бўлиб қолди. Аммо, 1994 йилга келиб, саноат ишлаб чиқаришидаги пасайишни тўхтатишга эришилди. Айнан шу йилдан бошлаб ялпи миллий маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ўса бошлади.

Латвияда бозор муносабатларига ўтиш ва хусусийлаштириш жараёнининг муваффақиятли амалга оширилиши бу энг аввало, эски тузумдан тезлик билан халос бўлганлиги ҳамда Германия, Швеция, Финляндия ва Норвегия каби илғор давлатларнинг Болтиқбўйи республикаларига иқтисодий-молиявий ёрдам кўрсатганлиги натижасидир.

Ҳозирда мамлакатда хусусий сектор ривож топиб бормоқда. Ҳар ҳафтада элликдан ортиқ янги фирмалар расмий рўйхатдан ўтказилмоқда. 1995 йилга келиб Латвиядаги қўшма корхоналар сони 3500га (1994 йили 3299) етди. Инфляция даражаси 1992 йили 960 фоизни ташкил этган бўлса, 1993 йили ушбу кўрсаткич 35 фоизга тенг бўлди. 1994—1995 йилларда эса Латвияда инфляция даражаси кескин камайиб кетди. Айни вақтда Латвия миллий пули — лат — жаҳондаги энг бақувват миллий валюталардан саналади.

Мамлакат 1995 йилда Европа Кенгашига аъзо бўлди. Европа Иттифоқига эса шартли аъзо сифатида қабул қилинди. Европа Иттифоқи билан Латвия ўртасида эркин савдо тўғрисида битим имзоланди. Натижада мамлакат иқтисодиётига хорижий сармоялар сарфлаш миқёси анча ортди. Ҳозирги пайтда мамлакат иқтисодиётига 500 миллион АҚШ доллари миқдорида хорижий сармоя жалб этилди. Латвия билан қўшма корхоналар барпо этиб, бу мамлакатга сармоя олиб кираётган давлатлар ҳам жаҳондаги иқтисодий бақувват мамлакатлардир. Латвияда ташкил қилинган қўшма корхоналарнинг 31 фоизи Дания, 18 фоизи АҚШ, 9 фоизи Германия, 7 фоизи Голландия, 4 фоизи Буюк Британия мамлакатларига тўғри келади.

Латвия ташқи савдода фаол сальдога эга. Ҳозирда мамлакатнинг йиллик ташқи савдо айирибошлаш ҳажми 143 миллион АҚШ долларини ташкил этаяпти. Россия, Германия, Буюк Британия, Литва, Украина, Швеция, Финляндия каби мамлакатлар Латвия ташқи иқтисодий алоқаларида муҳим ўрин тутади.

Мамлакат иқтисодиётида ва унинг жаҳон мамлакатлари билан яқиндан ҳамкорлик ўрнатишида Рига вагонсозлик заводи, ВЭФ радио-электроника корхонаси, РАФ автомобил заводи, «Дзинтарс», «Лайма» ва бошқа ишлаб чиқариш корхоналарининг роли беқиёсдир. Шунингдек, мамлакат халқ хўжалигида Рига, Вентспилс, Лиепаядаги бандаргоҳлари алоҳида аҳамият касб этади. Айнан шу бандаргоҳлар орқали нефть маҳсулотлари, минерал ўғитлар, пахта, дон, металл, кўмир ва бошқа ашёларни олиб келишда ёки олиб ўтишда кенг фойдаланиш мумкин. 1995 йили Латвия бандаргоҳлари орқали қарийб 35 миллиард тонна юк олиб ўтилди. Бу кўрсаткич Эстония бандаргоҳларидан олиб ўтилган юк ҳажмидан 11 баробар, Литваникидан 14,5 марта кўп демакдир. Мутахассисларнинг таъкидлашича, мамлакатнинг Вентспилс бандаргоҳи қайта таъмирланса, у иқтисодий манфаат келтириши жиҳатидан дунёдаги машҳур Антверпен (Голландия) ва Гамбург (Германия) бандаргоҳларидан ҳам қулай имкониятга эга бўлар экан.

Ҳозирда Латвияда 2,5 миллион аҳоли яшайди. Ўсиш суръатлари пастлиги ва миграция натижасида кейинги беш йил ичида аҳоли сони 168 мингга камайганлиги қайд этилди. Аҳолининг асосий қисми шаҳарларда яшайди. Фуқароларнинг турмуш даражаси МДҲ мамлакатларига қиёслаганда анча юқори. Давлат секторида хизмат қилаётганларнинг ўртача ойлик иш ҳақи 200 АҚШ долларидан ортиқ.

Мамлакат сиёсий ҳаёти ҳақида гапирганда, истиқлолдан кейин бир қанча партиялар вужудга келганлиги ва улар ҳокимият учун курашда фаол иштирок этаётганлигини таъкидлаш керак. «Мулкдор» демократик партияси, «Ватан ва озодлик учун» партияси, «Латвия йўли» партияси парламентда сезиларли мавқега эга. Бу партиялар мамлакат мустақиллигини мустаҳкамлаш, Европа ҳамжамиятига қўшилиш, халқ фаровонлигини таъминлаш шиорлари билан чиқмоқдалар.

Ўзбекистон билан Латвия ўртасида дипломатик муносабатлар 1992 йил октябрь ойида ўрнатилган эди. Ҳозирги пайтда Тошкентда Латвия Республикаси элчихонаси, Ригада эса Ўзбекистон Республикаси элчихонаси муваффақиятли фаолият олиб бораяпти. Ўтган йил апрель ойида Латвия парламенти — Сеймда икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришга кўмаклашувчи гуруҳ ташкил этилди. Зеро, Латвия Ўзбекистонни Марказий Осиёдаги ишончли ҳамкор, деб билади.

Ўтган йил июнь ойида мамлакатимиз раҳбари Ислом Каримовнинг Латвияга давлат ташрифи ва имзоланган ҳужжатлар ўзаро муносабатларни янада юксалтириш йўлида муҳим қадам бўлди. Ўшанда дўстлик ва ҳамкорлик ҳақида шартнома ҳамда бир қанча битимлар имзоланган эди. Эндиликда икки мамлакат ўртасидаги алоқалар барқарор тус олди. Ўзбекистонда 8 ўзбек-латиш қўшма корхонаси, Ригада эса 25 латиш-ўзбек корхонаси қайд этилган. Тошкентда машҳур латиш фирмалари — «Дзинтарс», «Вертекс»нинг ваколатхоналари очилди. Икки мамлакат ўртасидаги товар айирбошлаш ҳажми ўтган йили 18,8 миллион долларни ташкил этди. Ўзбекистон пахта толаси, пилла, доривор маҳсулотлар, сабзавот, сим етказиб бераётган бўлса, шакар ва қандолатчилик маҳсулотлари, қора металлар, кийим-кечак, пойабзал ва бошқа тайёр маҳсулотлар олмоқда.

Ўтган йил октябрь ойида Латвия элчихонаси ва Тараққиёт бўйича агентлик ташаббуси билан «Ўзбекистонда Латвия тижорати кунлари» ўтказилди. Унда 40 дан ортиқ Латвия компаниялари вакиллари иштирок этди. Озиқ-овқат, енгил саноат, радиоэлектроника, ёғочни қайта ишлаш, машинасозлик, транспорт соҳаларида ихтисослашган бу фирмалар Ўзбекистон билан ҳамкорликни кенгайтиришга интилмоқдалар. Айни пайтда, Латвиянинг Рига, Вентспилс, Лиепиая каби порт шаҳарлари Европа мамлакатларидан келаётган юкларни етказиб беришда муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда.

Латвияда ҳозирги пайтда мингдан ортиқ ўзбек яшайди. Улар «НУР» деб аталган маданий жамият таъсис этишган. Жамият ўзбек маданияти ва миллий анъаналарини сақлаш ва ривожлантириш, ўзбек тилини ўрганиш борасида қизғин фаолият олиб бораяпти. Шу билан бирга икки мамлакат ўртасидаги маданий ҳамда савдо-иқтисодий алоқаларни кенгайтиришга муносиб ҳисса қўшмоқда.

Латвия Президенти Гунтис Улманиснинг мамлакатимизга ташрифи ўзаро манфаатли ҳамкорлик алоқаларини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади. Бири Шимолда, иккинчиси Жанубда яшаётган икки халқ истиқлолни мустаҳкамлаш, демократия ва олижаноб идеалларга асосланган, фаровон жамият қуриш йўлида бундан кейин ҳам баҳамжиҳат қадам ташлайверади.

Насриддин МУҲАММАДИЕВ,
Қобилбек КАРИМБЕКОВ,
Фурқат САНАЕВ,
«Халқ сўзи»нинг сиёсий масалалар бўйича шарҳловчилари.

• *Янги анъаналар*

ТРАКТОРЧИ МАРАЙИМОВЛАРНИНГ УМУМИЙ ИШ СТАЖИ САКСОН ЙИЛДАН ОШДИ

Боғдодда уч авлод механизаторларининг учрашуви умумхалқ байрамига айланиб кетди

Республикадаги биринчи машина-трактор станция (МТС)ларидан бири йигирманчи йилларнинг ўрталарида Боғдод туманида ташкил этилган эди. Ўшандан бери МТСларнинг номи бир неча бор ўзгарди, турли тизимларга, ишлаб чиқариш корхоналарига бўйсундирилди. Лекин механизаторларнинг вазифаси сира ўзгаргани йўқ.

Туманда дастлабки МТС ташкил этилган, «Фарзон», «Универсал», ХТЗ, ЧТЗ тракторлари кириб келган жойда шу тармоқнинг вориси бўлган машина-трактор парки ташкил топди. Ҳозирги кунда бу мажмуа тумандаги барча техника воситаларини, механизаторларни ўзида жамлаган. Тармоқда 1700 дан зиёд киши меҳнат қилаяпти. 1926 йилда дастлабки МТСда атиги 18 киши ишлаганлигини қайд этсак, ўсиш суръатлари нақадар беқиёслиги аён бўлади.

Ана шу «Фарзон»ларнинг биринчи изи қолган заминга туман механизаторларининг 400 дан зиёд вакили ташриф буюрди. 15 хонадондан уч авлод, 38 хонадондан эса икки авлод механизаторларининг вакиллари иштирок этишди. Қатнашчилар биринчи бўлиб трактор рулини бошқарган Исом Бурхонов, Исмоилжон Усмонов, Мирзажон Ғозиев, Мамасиддиқ Бобоевларнинг номини қайта-қайта тилга олдилар.

Айниқса, файзли кечага шукуҳ киритиб ўтирган Мирзали Холмирзаевнинг қувончи чексиз. У салкам қирқ йил трактор рулини бошқарган. Ёнида ота касбини улуғлаб, Мирзаином ўтирибди. Уларнинг касбига, номига муносиб бўлишга аҳд қилган Илҳомжон эса бобоси изидан бориб, «Боғдод» жамоа хўжалигининг далаларига барака уруғи қадади.

Турдали Марайимов ҳам бутун умрини шу касбга бахш этган. У дастлаб трактор рулига жамоа хўжаликлари ташкил топаётган олис 1929 йилда ўтирган эди. Нафақага чиққунга қадар касбини давом эттирди. Ота изидан борган Мирзалининг иш стажи ҳам салкам ўттиз йил бўлиб қолди. Турдали ота набираси Машрабжон дунёга келганлигини трактор рулида ўтириб эшитган экан. Ҳозир Машрабжон илғорлардан бири. Ўн беш йилдан буён механизаторлик қилади, марайимовлар сулоласининг тракторчилик бобидаги умумий стажи эса саксон йилдан ошиб кетди.

Охунбобоев жамоа хўжалигида Қўчқорали Ҳасановни «универсалчи» бобо деб аташади. У ўзининг таркторини ўғли Ёқубжон Қўчқоровга топширган эди. Бугунги кунда «универсалчи бобо»нинг набираси Ҳошимжонга бобоси ўттизинчи йилларда уруғ қадаган далаларга чигит экиш, қатор ораларига ишлов бериш бахти муяссар бўлмоқда.

Ўзининг етмиш йиллик тарихига эга бўлган бу корхона нафақат Боғдод, балки, бутун Фарғона вилоятига юзлаб, минглаб механизаторларни етиштириб берибгина қолмай, Меҳнат Қаҳрамонларини ҳам рўёбга чиқарди. Шу ердан катта ҳаётга йўл олган, Марказий Фарғонанинг биёбонларини хиёбонларга айлантирган Саидаҳмад Ҳайдаров, Сайдазим Тўхтасиновларнинг кўксида Қаҳрамонлик нишонлари порлади.

Учрашувда муборак оқ ҳарир рўмолларга бир чимдим бўлиб бурканиб ўтирган онахонларнинг бундан ярим аср илгари трактор рулини маҳорат билан бошқарганига баъзида ишонқирамай қоласан ҳам. Қўштегирмонлик Бусора Акбарова, Розия Тошболтаева, мирзаободлик Саддинисо Дадабоеваларнинг номи боғдодликларнинг тилида афсонага айланиб кетган.

Учрашувда иштирок этган вилоят ҳокими Мирзажон Исломов бундай тантаналар истиқлолимизнинг хос меваси, Президентимизнинг яқинда қабул қилган «Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини давлат йўли билан қўллаб-қувватлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонининг амалий натижаси эканлигини алоҳида таъкидлади.

Уч авлод механизаторларининг бундай хайрли, ҳаяжонли учрашувларини вилоятнинг бошқа туманларида ҳам ўтказиш одат тусига кириб қолиши шубҳасиз.

Набижон СОБИР,
Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛ,
«Халқ сўзи» мухбирлари.

UZINFO МАРКАЗИ
ДУНЁ: ЭНГ СЎНГГИ ВОҚЕАЛАР

РОССИЯ ТУРКИЯ БЎҒОЗЛАРИДАН ЎЗ КЕМАЛАРИНИНГ ЭРКИН ЎТИШИНИ ТАЛАБ ҚИЛМОҚДА

Туркиянинг ўз денгиз бўғозларидан танкерларнинг ўтиш графигини қатъийлаштириш ҳақидаги ниятини Россия ёқилғи ва энергетика министри Юрий Шафраник танқид қилди.

У кемаларнинг бўғозлардан ўтиши ҳақидаги 1936 йил қабул қилинган конвенцияни Туркия бир томонлама ўзгартириши мумкин эмас, деди.

ГЕРОИН ВЬЕТНАМГА КЎП МИҚДОРДА КИРИБ КЕЛМОҚДА

Вьетнам расмий матбуотининг хабарларига қараганда, сўнгги пайтда героин контрабанда йўли билан мамлакатга кириб келиши анча кўпайган.

Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда у айни пайтда йилига 10 тоннага етган. Маълум бўлишича, божхона хизмати ходимлари 42 фунт героинни мусодара қилиб, тўққиз кишини қамоққа олганлар. Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг маълумотларига қараганда, икки йил муқаддам Вьетнамда 150 минг нашаванд бўлган бўлса, айни пайтда уларнинг сони 185 минг кишига етган.

ГУВОҲЛАР ҲАРБИЙ ЖИНОЯТЛАР ҲАҚИДА КЎРСАТМА БЕРМОҚДАЛАР

Италияда собиқ СС капитани Эрих Прибке устидан суд жараёни бормоқда.

У оккупация даврида гестапонинг штаб-квартирасида кўплаб маҳбусларни шафқатсизларча калтаклаганликда айбланмоқда. Хусусан, собиқ партизан Рикардо Манцини 1944 йил ССнинг Римдаги штаб-квартирасида Прибке унинг бурнини синдирганлиги тўғрисида гувоҳлик берди. Манцини Прибкега қарши тўрт нафар гувоҳнинг биридир.

Ҳозирда 82 ёшни қоралаган Прибке оммавий қатлу қирғинларда иштирок этганлигини тан олиб, у фақат буйруқни бажаришга мажбур бўлганлигини айтмоқда. Собиқ фашист каллакесари икки йил аввал Аргентинада қўлга олинган эди.

ЙЎЛБАРСЛАР ЙЎҚОЛМОҚДА...

Жаҳон табиатни муҳофаза қилиш фондининг маълумотларига қараганда, ҳозир ҳар куни биттадан йўлбарс йўқолмоқда.

Бу эса уларнинг бутунлай йўқолиб кетишига олиб келиши мумкин. Табиий шарт-шароитларнинг ёмонлашуви ва ноқонуний равишда ов қилиш йўлбарслар сонини 4 минг 600 бошга тушириб қўйди. Йўлбарсларнинг уч тури бутунлай йўқолиб кетди. Қолган беш турини эса Осиёнинг 13 мамлакатида учратиш мумкин.

ВАЛЮТА БИРЖАСИДА

Ўзбекистон Республикаси Валюта биржасида 1996 йил 21 майда бўлиб ўтган савдода Ўзбекистон Республикасининг хорижий валютада операцияларни амалга ошириш ҳуқуқига эга бўлган банклари иштирок этди.

Сотув ҳажми 59,47 миллион АҚШ долларини ташкил этди. Бир АҚШ долларининг қиймати — 38,00 сўм даражасида қайд этилди.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 1996 йил 22 майдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:*)

1 Австралия доллари	*30,15*
1 Австрия шиллинги	*3,52*
1 Англия фунт стерлинги	*57,51*
10 Бельгия франки	*12,06*
1 Голландия гульдени	*22,19*
10 Греция драхми	*1,57*
1 Дания кронаси	*6,42*
1 БАА дирхами	*10,35*
1 АҚШ доллари	*38,00*
1 Миср фунти	*11,19*
1 Ирландия фунти	*59,34*
1 Исландия кронаси	*0,57*
10 Испания песети	*2,97*
100 Италия лираси	*2,45*
1 Канада доллари	*27,70*
10 Хитой юани	*0,46*
1 Қувайт динори	*126,67*
100 Ливан фунти	*2,41*
1 Малайзия рингтити	*15,26*
1 Германия маркаси	*24,80*
1 Норвегия кронаси	*5,78*
1 Польша злотийси	*14,24*
10 Португалия эскудоси	*2,41*
1 Сингапур доллари	*26,99*
1000 Туркия лираси	*0,49*
1 Финляндия маркаси	*8,08*
1 Франция франки	*7,32*
1 Швеция кронаси	*5,63*
1 Швейцария франки	*30,18*
1 ЭКЮ	*46,61*
10 Жанубий Корея вони	*0,49*
10 Япония иенаси	*3,56*
1000 Россия рубли	*7,62*
1000 Украина карбованеци	*0,21*
1000 Беларусь рубли	*3,06*
1 Эстония кронаси	*3,10*
1 Латвия лати	*68,72*
1 Литва лити	*9,50*
1 Қозоғистон тенгеси	*0,57*
1 Қирғизистон соми	*3,11*

***) — Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.**

Ваколатли банклар эркин муомаладаги нақд валютани айирбошлаш шохобчалари орқали сотишда уларнинг сотиш ва харид қилиш қийматини талаб ва таклифдан келиб чиққан ҳолда мустақил равишда белгилайдилар. Валютани аҳолидан сотиб олишда воситачилик ҳақи олинмайди.

• *Бир асар таҳлили*

ЮКСАЛИШНИНГ МУНАВВАР ТИМСОЛИ

Маълумки, юртбошимиз 1993 йил апрель ойида бир гуруҳ ёзувчилар билан бўлган учрашувда миллий маънавият ва мафкура масалаларига доир ғояларни таҳлил ва тарғиб этиш, уларни ривожлантиришга даъват этган эди. Шуниси қувончлики, қаламкашларимиз, файласуфларимиз ва иқтисодиёт соҳаси олимлари ушбу вазифаларни бажара бориб, салмоқли ютуқларни қўлга киритишмоқда. Истеъдодли публицист Нарзулла Жўраевнинг «Юксалиш» номли рисоласини ана шундай илк ижодий ютуқлардан бири, дея аташ мумкин.

«Ўзбекистон» нашриёти томонидан 1995 йилда нашр этилган мазкур рисола таниқли файласуф, республика Фанлар Академиясининг мухбир аъзоси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби Абдулҳай Валиевнинг мухтасар сарсухани билан очилади. Мазкур рисола сиёсий публицистика жанрига мансуб бўлиб, Президентимиз сиёсий-фалсафий сиймосини (портретини) яратиш борасидаги мароқли ижод самарасидир. Муаллиф тўғри таъкидлаганидек: «Президент Ислом Каримовнинг сиёсий йўли, ўзига хос иш услубини атрофлича ўрганиш бевосита унинг шахсияти, сиёсий майдонга чиқиш жараёни ва юз бераётган воқеа-ҳодисаларга муносабатини алоҳида публицистик асарда таҳлил этиш бугунги маънавий тараққиёт тақозосидир».

Бизда аксарият ҳолларда қаламкашлар (ҳатто баъзи файласуфлар ҳам) «тараққиёт» билан «равнақ» (прогресс) тушунчаларини фарқлаб ўтирмайдилар. Бу ҳол оху билан тоғ эчкисини бир-биридан ажрата олмасликка ўхшаб кетади. Бундай номатлуб нуқсон Президентимизнинг раҳбарлик фаолиятидаги ўзига хосликни, ундаги етакчи тамойиллар ва асосий фазилатларни пайқаб олишимизни қийинлаштиради. Хайриятки, Нарзулла Жўраевнинг китобида юқоридаги икки тушунчалар ўртасидаги фарқ таҳлилнинг меъёрий тарозиси сифатида истифода этилади. Яъни, Президентимизнинг ниҳоятда кўламдор раҳбарлик фаолияти, умуман янги жамият ва миллий давлатчиликнинг бепоён ва беадад тараққиёт йўналишларида эмас, балки миллий истиқлолимизга хос бўлган миллий равнақнинг асосий тамойиллари мисолида кенг кўламли тарзда тадқиқ этилади.

«Юксалиш» рисоласини мутолаа қилиш жараёнида китобхон унинг бир қанча фазилатларини пайқаб олиши мумкин. Хусусан, юртбошимизнинг сиёсий, маънавий, иқтисодий, ҳуқуқий ва дипломатик жабҳалардаги ранг-баранг фаолиятини маҳорат билан таҳлил этар экан, муаллиф даставвал бу тамойилларга хос бўлган бир муштарак хосиятни, яъни фалсафийликни кашф этади. Шунингдек, у миллий равнақнинг етакчи тамойилларини таҳлил этиш асносида улардан йўлбошчи, раҳбаримизга хос бўлган донишмандлик, заковатпешалик, зукколик, тийранлик, ҳушёрлик, донолик сингари хусусиятларга алоҳида тўхталиб ўтади. Иккинчидан, қайси муаммо, мавзу ёки фактни қаламга олмасин, Нарзулла Жўраев илмий ва ҳаётий ҳақиқатларга таяниб иш тутишга интилади. Яъники, илмийлик «Юксалиш» рисоласининг яна бир хислатидир. Бу китобда иқтисодиёт, тарихшунослик, руҳиятшунослик, сиёсатшунослик, ҳуқуқшунослик, фалсафа, экология ва ҳоказо билимлар Президентимиз раҳбарлик фаолиятининг тарихий мазмуни билан хислатлар, қирралар сифатида таҳлил этиб борилади.

Жанговарлик, яъни қўйилган ижтимоий-сиёсий муаммоларнинг рўй-рост, аниқ-равшан таҳлил этилганлиги «Юксалиш» китобининг яна бир муҳим фазилатидир. Чунончи, муаллиф рисолада миллий мансублик ҳақида мулоҳаза юритиб, бу хусусиятни «Тириклик ва мавжудлик билан боғланиб кетадиган неъматдир», деб баҳолайди. Унинг талқинича, миллий мансублик «инсоннинг қонига, минг бир ҳужайрасига сингиб кетган, вужуд билан бирга яшайди... Буни англамаган ғариб ва бечорадир». Китобнинг 89-бетида мана бундай жанговар муҳокамани ўқиймиз: «Инсон қалбини забт этишдай буюк оламгирлик жаҳонда йўқ. Бунинг учун улкан маънавий қудрат, ҳиссий қобилият ва беқиёс халқчил сиёсат керак. Президент Ислом Каримовнинг ана шундай фазилати туфайли ислоҳотлар суръати тобора жадаллашмоқда... Буни ҳеч ким инкор қила олмайди».

Давлатимиз раҳбарининг миллий-ҳудудий, минтақавий ва умумжаҳоний ўзгаришлар, йўналишлар ва муаммоларни бир-бирига уйғунлаштирган ҳолда, ўта ҳушёрлик билан ўз муҳлатида пайқаб олиш хислатини шарҳлар экан Нарзулла Жўраев ёзади: «Давлат бошқаруви ва жаҳон сиёсати йўналишларини ислоҳ қила бориш, уларни янгича ўзанга буриш, янгича шакл ва мазмун билан бойитиш фазилати сиёсатчи учун ноёб истеъдоддир. Президент Ислом Каримов эса ўзининг ана шу хислатлари билан жаҳон сиёсатдонлари орасида алоҳида мавқега эга бўлмоқда». «Юксалиш» рисоласидаги жанговарлик, муаллифнинг фикрлаш тарзидаги услубий хусусият айни пайтда Президентимизга хос бўлган, муҳим фазилат бўлиб кўзга ташланади. Бошқачароқ айтганда, жанговар қаламкаш жасоратли ва жанговар йўлбошчимизнинг жонфидо шогирди сифатида қалам суради.

«Юксалиш» китобининг муаллифи Президент Ислом Каримовнинг миллий истиқлол концепцияси тўғри, ҳаққоний ва халқона эканлигини, турли хил мухолифатчиларнинг нуқтаи назарлари билан муқояса этган ҳолда, ишонарли бир йўсинда таҳлил этади.

Шунингдек, рисолада миллий муносабатлар, миллий ривожланиш, миллий маънавият, миллий мафкура, миллий давлатчилик ва миллатлараро тотувлик муаммолари ҳам ўзига хос маҳорат билан баён этилган. Китобхон мамлакатимиз раҳбарининг миллий масалага доир концепциясининг янги ва мароқли талқини билан танишади, миллий анъаналар, қадриятлар, тил, миллий руҳ, миллий ифтихор сингари кўплаб воқеа-ҳодисаларни Н. Жўраев миллийлик ва умуминсонийлик диалектикаси негизида тадқиқ этади. Миллий ва умуминсоний қадриятларнинг ўзаро уйғунлиги, айни чоғда бизда бундай равнақнинг тобора кучлироқ қудрат касб этаётганлиги миллий истиқлолнинг етакчи тамойилларидан бири эканлиги исботланади ва қўллаб-қувватланади.

Мамлакатимиз раҳбарининг йўлбошчилик фаолиятида мужассамлашаётган миллий-эстетик ва ахлоқий ғоялар «Юксалиш» рисоласида ниҳоятда муҳим маънавий ақидалар тизими сифатида талқин этилган. Чунки юртбошимизнинг раҳбарлик фаолиятини ҳам, унинг сиёсий-фалсафий портретини ҳам миллий маънавиятсиз тасаввур этиб бўлмайди. Миллий маънавият, дунёқараш ва мафкурани эса ахлоқ ва нафосатсиз, эстетика ва этикасиз англаш мумкин эмас. Зеро, эстетика маънавиятнинг юраги, этика эса унинг дунёвий қиёфасидир. Шу боис «Юксалиш» рисоласида шарқона муносабатлар илми, ахлоқ, одоб, инсонпарварлик, бурч сингари қатор ахлоқий категориялар мезоний ақидалар сифатида истифода этилган.

Шундай қилиб, нафосат ва ахлоқ, эстетик ва ахлоқий ғоялар юртбошимиз миллий-маънавий концепциясининг бебаҳо мазмунидир. Миллий-эстетик ва ахлоқий равнақ умуман миллий истиқлол тараққиётининг маънавий тимсолидир. Шу зайлда давлатимиз раҳбарининг амалий фаолиятида сиёсий, иқтисодий, ҳуқуқий, фалсафий, эстетик ва ахлоқий мазмун ўзаро уйғунлашган йўсинда мужассамлашмоқда. Дарҳақиқат, Президент Ислом Каримовнинг раҳбарлик фаолияти бутун мамлакатимиз ва умумжаҳон кўз ўнгида раҳномалик санъати сифатида намоён бўлмоқда.

Нарзулла Жўраев қаламкаш мафкурачи сифатида пролетар фалсафасини кўр-кўрона рад этувчи баъзи миллий мафкурачиларимиздан ўз холислиги, андишалилиги ва инсофлилиги билан фарқланиб туради. У маркcча мафкурани қатъиян ва изчил равишда инкор қилади, аммо уни метафизик усулда рад этмайди. Хуллас, муаллиф диалектикани тадқиқот ва таҳлил усули сифатида асраб қолади, уни миллий истиқлол йўлбошчисининг сиёсий-фалсафий сиймосини тасвирлашга тадбиқ этади. Бу ижодий усулнинг сири ва моҳияти шундаки, муаллиф Маркс, Энгельс ва Лениндан икки-уч минг йиллар аввал ҳам жаҳон фалсафасини бойитган буюк даҳолар бўлганлигига, уларнинг донишмандлик меросига таяниб фикр юритади. Афлотун ва Арасту, Фаробий ва Ибн Сино, Абу Ҳомид Ғаззолий ва Жалолиддин Румий, Баҳоуддин Нақшбанд ва Аҳмад Яссавий, Амир Темур ва Алишер Навоий, Дени Дидро ва Вильгельм Гегел, Зебуннисобегим ва Нодирабегим, Дилшод Барно ва Анбар Отин сингари сиймоларнинг табаррук фалсафий мероси муаллифга қанот бағишлайди. Шу боис ҳам «Юксалиш» рисоласи сиёсий публицистикадан сиёсий-фалсафий ва сиёсий-эстетик публицистикага айлана боради. Бунда диалектика публицистиканинг ўткир қуроли сифатида, публицистика эса сиёсий йўлбошчилик фаолиятига доир маънавий асарнинг миллий либоси сифатида бўй кўрсатади.

Юртбошимизнинг «Янги уй қурмай туриб, эскисини бузманг» деган машҳур таъбири билан ифода этганда, Нарзулла Жўраев «эски тоғора» деганда, марксча-ленинча мафкуранинг назарий тизимини тушунади, «эски уй» деганда эса жаҳон ва ўзбек фалсафасида барқарор бўлган қудратли диалектикани англайди. Нарзулла Жўраев миллий мухолифатнинг эски ва янги, катта ва кичик, ҳалол ва ноҳалол вакилларига рўй-рост, дадил қарши чиқар экан, қудратли фалсафий қуролни ишга солади.

Шунингдек, рисолада айрим баҳсли фикрлар, ҳали якунига етказилмаган ўринлар ҳам мавжуд. Масалан, миллатпарварлик деган тушунчани муаллиф (70, 83-бетлар) танқидий талқин этади. Ҳолбуки, миллатпарварликни кенг маънода ҳам тушуниш мумкин. Бунда мазкур тушунча ўзбекпарварликдан ташқари айтайлик, ўруспарварлик, арманпарварлик, қозоқпарварлик, татарпарварлик сингари миллий мазмунларни ҳам қамраб олиши мумкин. Шунингдек, унда юртбошимизнинг шўролар ҳокимияти давридаги фаолиятини кенгроқ ёритиб, рисола ниҳоясида етакчи раҳбаримизнинг асосий асарлари рўйхатини китобхон эътиборига ҳавола этилса, мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Умуман олганда, Нарзулла Жўраевнинг «Юксалиш» асарини шаклан мухтасар, услубан пухта, мазмунан бой, омилкорлик билан ёзилган, янги сиёсий-фалсафий публицистик асар, дея баҳолаш мумкин. Шуниси эътиборлики, ушбу рисола китобхон қўлига тегиши арафасида юртбошимизнинг раҳбарлик фаолияти билан боғлиқ учта улкан тарихий воқеа содир бўлди. Биринчиси — 1996 йил январь ойида Президент Ислом Каримов Марказий Осиё минтақасидан биринчи бўлиб АҚШнинг Калифорния штатидаги халқаро илм-фан, маориф ва санъат Академиясининг фахрий аъзоси этиб сайланди. Таъкидлаш лозимки, ушбу Академияга жаҳонда ақл-заковат цивилизациясига улкан таъсир кўрсатган сиймолар фахрий аъзо этиб сайланадилар. АҚШнинг собиқ Президенти Жорж Буш, Грузия Президенти Эдуард Шеварднадзе, халқаро Нобель мукофоти соҳиби Ригоберта М. Тум каби арбоблар мазкур Академия аъзоларидир. 1996 йил 1 март куни Тошкентда ушбу Академиянинг Марказий Осиё филиали таъсис этилди ва унга Ўзбекистон фан ва техника Давлат қўмитаси раиси, академик Пўлат Ҳабибуллаев президент этиб сайланди. Бундай жаҳоншумул воқеа-ҳодисалар Президент Ислом Каримов раҳбарлик фаолиятининг тарихий зафарларидан биридир.

Иккинчи воқеа: шу йил 6 февралда Швейцариянинг Лозанно шаҳрида Президент Ислом Каримовга халқаро Олимпия қўмитасининг раиси Хуан Антонио Самаранч томонидан юксак Олимпия олтин ордени топширилди. Бу ноёб орденга элликдан ортиқ жаҳон арбоблари лойиқ топилган. Улар орасида Франция Президенти Франсуа Миттеран, Россия Президенти Борис Ельцин ҳамда Рим папаси сингари атоқли арбоблар бор.

Учинчиси, 1996 йил 25 мартда Андижон вилоятининг Асака шаҳридаги «ЎзДЭУавто» қўшма корхонасининг биринчи навбати ишга туширилди. Унинг иккинчи навбати ҳам июль ойида фаолият бошлаши режалаштирилган. Мазкур автозавод наинки мустақил Ўзбекистонда, балки бутун Марказий Осиёда ҳам шу турдаги илк корхона саналади. Бу завод ўзбек автомобилсозлик саноатининг миллий дарғаси сифатида ўзбекона техника эстетикасининг зафарбахш иншоотидир. Қолаверса, у Президент Ислом Каримов раҳбарлик фаолиятининг фараҳбахш самараси сифатида, айниқса, қадрлидир.

Бу воқеаларни Нарзулла Жўраевнинг «Юксалиш» рисоласида мужассамлашган Президентимиз раҳбарлик фаолиятига доир ҳаётий ҳақиқатларнинг янги, тарихий давоми ва рад этиб бўлмас далиллари сифатида баҳолаш мумкин. Муаллиф рисола ниҳоясида ёзади: «Президент — мамлакат салтанатининг рамзидир. Юрт осойишталиги, халқ турмушининг фаровонлиги, сиёсатнинг изчил ва донолиги салтанатнинг нақадар соғлом ва мустаҳкамлигидан далолат беради... Давлатнинг халқаро майдондаги нуфузи, сўзининг салмоғи ва ўрни шу салтанат қиёфасини белгилайди. Салтанат қиёфаси, ҳамма вақт Президент қиёфаси, унинг хатти-ҳаракати, дунёқараши билан уйғунлашиб кетади». Дарҳақиқат, мустақил ва дахлсиз салтанат рамзи бўлмиш Президент Ислом Каримов айни чоғда миллий юксалиш, миллатлараро тотувлик ва байналмилаллик, қардош ва қўшни халқлар ҳамкорлиги ҳамда бирдамлигининг мунаввар тимсоли, миллий ифтихор ва миллий равнақ рамзидир.

М. НУРМАТОВ,
фалсафа фанлари доктори.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ҲУЗУРИДАГИ ДАВЛАТ ВА ЖАМИЯТ ҚУРИЛИШИ АКАДЕМИЯСИГА 1996/97 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН ТИНГЛОВЧИЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

МУҚАДДИМА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1995 йил 19 апрелдаги фармонига биноан, академиянинг асосий вазифаси давлат бошқаруви ва жамоат ташкилотлари тизимларининг раҳбарлик лавозимлари учун янги талабларга жавоб берадиган, юқори малакали мутахассислар тайёрлашдан иборат. Ўқув жараёни ўз ичига кадрларнинг сиёсий, маданий, маънавий ва профессионал тайёргарлик мажмуини қамраб олади. У тингловчиларда ўз соҳасининг билимдони, ташаббускор, муаммоларни ҳал қилишга ижодий ёндашадиган, умуминсоний ва миллий қадриятларга асосланган замонавий тафаккурни шакллантиришга қаратилган.

Ўқув дастури ривожланган хорижий давлатларда тўпланган ижобий тажрибалар ҳамда Ўзбекистоннинг бой маънавий ва миллий анъаналарини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилган. Академия ўқув жараёнида тингловчиларга бой маданий, ахлоқий, маънавий қадриятларни сингдириб, шу асосда уларнинг янги шароитларга тез ва машаққатсиз мослашишлари, ўзларининг янгиланган давлатини қуриш ва ислоҳ қилиш жараёнининг фаол қатнашчилари бўлишига имкон яратади. Академия битирувчилари ижтимоий йўналишдаги барқарор бозор иқтисодиётига, очиқ ташқи сиёсатга эга бўлган кучли демократик ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятини барпо этишга салмоқли ҳисса қўшишлари лозим.

Академия Ўзбекистон Республикаси давлат ва жамият қурилиши истиқболини мустаҳкамлайди, янги демократик жамиятнинг шаклланишида давлатнинг тутган ўрни муаммоларига доир илмий-услубий тадқиқотларни мувофиқлаштиради ва амалга оширади.

Академияга тингловчилар ҳокимият ва бошқарув органлари раҳбар ходимлари, жамият ташкилотлари ва бирлашмалари, хўжалик тузилмалари раҳбарлари орасидан қабул қилинади. Академияда ўрта бўғин бошқарув органлари мутахассислари ва раҳбарлари ҳамда тадбиркорлик тузилмаларининг истеъдодли вакиллари таҳсил олиши мумкин.

Тингловчилар олий ўқув юртини битиргандан сўнг камида икки йил меҳнат стажига эга бўлган олий маълумотлилар сафидан танланади.

Академия қуйидаги икки факультетдан ташкил топган:

а) давлат ва жамият қурилиши;

б) бозор иқтисодиёти асослари ва тамойиллари.

Академияда ўқитиш муддатлари:

ўқитиш — 10 ой;

қайта ўқитиш — 3 ой.

Академия тингловчилари учун хорижий илғор ўқув ва илмий марказлар, халқаро ташкилот ва фирмаларда ўқув-таништирув машғулотлари ва стажировкалар ташкил этилади.

Академиянинг 10 ойлик ўқув дастурини тўлиқ ҳажмда тугатган тингловчиларга танлаган мутахассислиги бўйича белгиланган шаклда магистр даражасидаги давлат дипломи берилади.

Академиядаги ўқишни муваффақиятли тамомлаган тингловчилар сафидан раҳбар лавозимлар номзодларининг резерви шаклланади. Академияни битирганлар нуфузли давлат муассасаларининг раҳбар ходимлари лавозимларига қабул қилинишда алоҳида имтиёзга эга бўладилар.

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ҚОИДАЛАРИ

1. Академияга тингловчиларни қабул қилиш қабул комиссияси томонидан амалга оширилади. Қабул комиссиясининг таркиби академия ректори томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг ташкилий-кадрлар сиёсати бўйича Давлат маслаҳатчиси билан келишилган ҳолда тасдиқланади.

2. Академияга тингловчиларни қабул қилиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қарорига биноан белгиланган ўринларга қараб амалга оширилади.

3. Ҳужжатлар 16 июнгача қабул қилинади.

Қабул комиссиясига қуйидаги ҳужжатлар топширилади:

— давлат, жамоат ёки хўжалик тузилмалари, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоят (Тошкент шаҳар) ҳокимлиги раҳбариятининг Ўзбекистон Республикаси Президентининг ташкилий-кадрлар сиёсати бўйича хизмати билан келишилган ҳолда тайёрланган йўлланма-тавсияномаси;

— тавсия этилаётганнинг аризаси;

— олий маълумот ҳақидаги ҳужжатнинг асл нусхаси;

— сўровнома;

— меҳнат дафтарчасидан кўчирма;

— 086/у — шаклда тиббий маълумотнома;

— 4х6 сантиметр ҳажмидаги 4 та фотосурат.

Паспорт ва ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақидаги ҳужжат шахсан кўрсатилади.

4. Академия тингловчиликка номзодлар учун кириш имтиҳонлари фанларидан 16 июндан 26 июнга қадар консультациялар уюштиради.

5. Академияга кириш имтиҳонлари 26 июндан 5 июлга қадар суҳбат ва компьютер-тест синовлари орқали ўтказилади.

Тест синовлари мутахассисликларга қараб қуйидаги муайян фанлар мажмуи асосида ўтказилади:

давлат ва жамият қурилиши бўйича — Ўзбекистон тарихи, ҳуқуқшунослик, иқтисод;

бозор иқтисодиёти асослари ва тамойиллари бўйича — иқтисод, ҳуқуқшунослик, информатика, маркетинг ва менежмент.

Ижтимоий-сиёсий мавзу ва чет тили (инглиз ва бошқа тиллар) бўйича суҳбат ўтказилади.

Суҳбат ва тест синовлари икки — ўзбек ва рус тилларида ўтказилади.

6. Академияга танлов қабул комиссияси томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг ташкилий-кадрлар сиёсати бўйича хизмати иштирокида амалга оширилади. Танлов суҳбат ва тест синовлари натижалари асосида рейтинг усулида (таълим йўналишлари ва тиллари бўйича алоҳида-алоҳида) ўтказилади.

7. Иккинчи мутахассислик бўйича тингловчиларни ўқитиш манфаатдор корхоналар, муассасалар, ташкилотлар ҳамда алоҳида шахслар билан тузиладиган шартнома асосида амалга оширилади.

Ўқиш муддати давомида тингловчиларнинг асосий иш жойидаги ўртача иш ҳақи сақлаб қолинади. Бошқа шаҳарлардан келган тингловчиларга таҳсил мобайнида асосий иш жойи бўйича ўқиш жойигача бориш ва қайтиб келиш йўл ҳақлари ва суткалик харажатлари тўланади ҳамда улар ўқишга йўллаган ташкилот томонидан харажати қопланадиган ётоқхона билан таъминланади.

Бошқа давлатлар фуқаролари шартнома (контракт) асосида ўқитилади.

Шартнома (контракт) тузиш шартлари ҳамда ўқиш учун тўлов миқдори академиянинг қабул комиссияси томонидан белгиланади.

8. Қабул комиссиясининг қарори 10 июлдан кечиктирилмай эълон қилинади. Ушбу қарор академия ректорига тингловчиларни ўқишга қабул қилиш ҳақидаги буйруқларни расмийлаштириш учун асос бўлади.

Тўлов-шартнома асосида ўқишга кираётган шахслар қабули уларнинг ўқиши учун белгиланган тўлов академия ҳисобига ўтказилганидан сўнг амалга оширилади.

9. Ўқиш 2 сентябрдан бошланади.

ЖАНГОВАР АНЪАНАЛАРГА САДОҚАТ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси «Муддатли ҳарбий ва муқобил хизматнинг белгиланган муддатларини ўтаб бўлган шахсларни Қуролли Кучлар, чегара ва ички қўшинлар сафларидан захирага бўшатиш ва фуқароларни муддатли ҳарбий ва муқобил хизматга навбатдаги чақириш тўғрисида» қарор қабул қилди. Биз республика Мудофаа вазирлиги бош штаби бошлиғининг ўринбосари, полковник Ш. Қамбаров билан мазкур қарор қандай бажарилаётгани хусусида суҳбатлашдик

— Қарорда 1969-1978 йилларда туғилган, чақириқ муддатини узайтириш ҳуқуқига эга бўлмаган Ўзбекистон Республикаси фуқароларини шу йилнинг апрель-май ойларида муддатли ҳарбий ва муқобил хизматга чақириш кўрсатилган. Республика мудофаа вазирининг ана шу ҳужжат асосида чиқарган буйруғида бу борада амалга оширилиши лозим бўлган ишлар белгилаб берилди.

Чақирувни намунали ташкил этиш муҳим ва масъулиятли вазифа. Бу тадбир Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси, шунингдек, «Умумий ҳарбий мажбурият ва ҳарбий хизмат тўғрисида» ва «Муқобил хизмат тўғрисида»ги қонунларига қатъий риоя қилган ҳолда амалга оширилмоқда.

Барча бошқарма ва бўлимларимиздаги чақирув комиссиялари тасдиқланган режага мувофиқ ишламоқда. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раисининг, вилоятлар, Тошкент шаҳри, шунингдек, барча шаҳар ва туман ҳокимларининг ўринбосарлари мазкур комиссияларнинг раислари ҳисобланади. Комиссиялар ишида ҳокимликларнинг масъул ходимлари, мудофаа ишлари бўйича бошқарма ва бўлимлар бошлиқлари, ҳуқуқни муҳофаза этиш идоралари, жамоат ташкилотларининг вакиллари, врачлар фаол қатнашмоқда.

Ҳокимликлар ва соғлиқни сақлаш муассасаларининг бевосита ёрдами билан тиббий комиссиялар турли флюорография ва электр-кардиология асбоб-ускуналари билан таъминланган. Тиббий кўрикдан сўнг чақирилувчи қизиқиши ва тайёргарлиги, касби, оилавий аҳволига қараб қўшин турларига тақсимланади. Ҳозирги кунда республика Қуролли Кучларининг барча ҳарбий қисмларида армияга чақирилган ёшлар ҳурмат-эътибор билан самимий кутиб олинмоқда.

Йигитларни армия сафига кузатиш ўтган ойнинг иккинчи ярмидан бошланган бўлиб, бугунги кунда ушбу тадбир республикада зўр уюшқоқлик билан ўтказилмоқда.

— Жойларда бу тадбирга қандай тайёргарлик кўрилган?

— Бу масъулиятли иш айниқса Наманган, Бухоро, Андижон, Самарқанд ва Хоразм вилоятларида намунали йўлга қўйилган. Наманган вилоятида ёшларни ҳарбий хизматга тайёрлаш борасида муайян тажриба орттирилган. Яқинда бу ерда республика Мудофаа вазирлиги ходимлари, вилоятларнинг мудофаа ишлари бўйича бошқарма бошлиқлари ва зобитлари иштирокида илмий-амалий кўргазмали машғулот ўтказилди. Унда ўтган йилги чақирув якунлари ва бу борада йўл қўйилган жузъий камчиликларни тезда бартараф этиш йўллари белгиланди. Вилоятнинг барча туманлари замонавий бинога, тиббий кўрикни кўнгилдагидек ташкил қилиш имкониятини берадиган чақирув пунктларига эга.

Ёшларни армия сафига кузатишда чақирув пунктлари алоҳида аҳамиятга эга. Бу пунктларда ота-оналарни қабул қилиш, улар билан суҳбатлашиш, зарур ҳолларда эса ёрдам бериш борасида муҳим тадбирлар амалга оширилмоқда.

— Шавкат Турсунович, айрим ёшларнинг ҳарбий хизматдан бўйин товлаш ҳоллари ҳам учрайди. Бунинг олдини олиш учун қандай чора-тадбирлар кўриляпти?

— Тўғри, ёшлар орасида армиядан бўйин товлаш ҳоллари баъзи-баъзида учраб туради. Прокуратура, ички ишлар бошқармалари, мудофаа ишлари бўйича бўлимларнинг вакиллари бу борада тушунтириш ишларини йўлга қўймоқда. Бу тадбир яхши натижа бермоқда.

Ўлкамизда қадим замонлардан ҳар бир йигит, ёшу қари ўзини юрт ҳимоячиси деб билган. Ватан шон-шавкати ва мудофааси йўлида куч-ғайрати, ҳатто жонини ҳам аямаган. Шундай экан, биз авлодларимизнинг анъаналарини давом эттирувчи, дилида, қонида ватан туйғуси мужассам бўлган соғлом, ҳам жисмонан, ҳам руҳан баркамол авлодни Қуролли Кучларимиз сафларига юборишни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйганмиз.

Зеро, армияда хизмат қиладиган ёшларимиз ота-боболаримизнинг жанговар анъаналарини давом эттириб, истиқлолимиз ва чегараларимизни ҳимоя қилишга ҳамиша шай бўлиши керак.

Турсунбой БОТИРБЕКОВ
суҳбатлашди.

ТЕХНИКА ЎРИМГА ШАЙ

Тошкент вилоятида ғалла ўрим-йиғимига пухта ҳозирлик кўрилмоқда.

Хусусан, бу йил аввалги йиллардан фарқли ўлароқ, барча ўрим комбайнлари туманларда бир жойга тўпланди ва таъмирдан чиқарилди. Техника воситалари вилоят назорат комиссияси томонидан кўрикдан ўтказилиб, қабул қилинмоқда. Бу эса уларнинг мавсумда бенуқсон ишлашини таъминлаши шубҳасиз.

Вилоят ғаллакорлари 131400 гектар майдонда пишиб етилаётган бошоқли дон экинларини 25 кунда ўриб-йиғиб олишга аҳд қилган. Шу мақсадда ўрим комбайнларига техник хизмат кўрсатиш учун 50 та кўчма таъмирлаш устахонаси ташкил этилиб, уларга «Ташсельмаш» заводи мутахассислари бириктириб қўйилди. Шунингдек, мавсум қатнашчиларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш, бажариладиган иш учун ҳар беш-ўн кунда ҳисоб-китоб қилиш тараддуди кўрилмоқда.

Вилоятда бу йил буғдойнинг «Интенсивний» навидан ўн етти минг тонна сифатли элита уруғи тайёрлаш ҳам кўзда тутилган. Шу мақсадда 16 хўжаликни бирлаштирган «Элита» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси иш бошлади. Яна бир янгилик: вилоят дон маҳсулотлари концерни давлат буюртмаси учун топшириладиган ғалланинг сифатини аниқлаш мақсадида республика лойиҳа-қидирув агрокимё станцияси билан шартнома тузди. Кўрилаётган чора-тадбирлар ҳосилни қисқа муддатларда йиғиштириб олиш, 214 минг тонна дон тайёрлаш имконини беради.

(ЎзА).

«ТОВУС» ишлаб чиқариш ва тижорат фирмаси ТУГАТИЛАДИ.

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой ичида қабул қилинади.

МАНЗИЛ: Бухоро шаҳри, телефон: 4-97-01.

САҲНАДА ОСОЙИШТАЛИК ПОСБОНЛАРИ

Яқинда пойтахтдаги Ҳамза театри биносида Ўзбекистон Республикаси ички ишлар идоралари ходимлари ўртасида «Ўзбекистон — Ватаним маним» мавзуида қўшиқлар кўрик-танловининг якунловчи босқичи бўлди

Бизга маълумки, бугунги қўшиқчилик санъатининг дебочаси, таъбир жоиз бўлса, онаси қадим-қадимдаги меҳнат қўшиқларидир. Ибтидоий одамлар ҳам қўшиқ айтиб, ҳаёт машаққатларини енгиллаштирганлар. Қўшиқ бугун-бугунгача инсониятга ҳамроҳ, инсон умрининг йўлдоши. Одам Атога куй билан жон бахш этилганлиги ҳақида ривоят бежиз айтилмаган.

Яхши шеър ёзиб, уни яхши қўшиқ қилган одам ҳаётдан, кишилар эса ундан рози бўлса, арзийди. Чунки ҳамма ҳам инсон дилига йўл топавермайди. Бугунги кунда бизнинг ана шундай халқ дилига йўл топадиган ўз қўшиқларимиз бисёр. Донишманд, меҳнатсевар халқимизнинг дилига, руҳиятига мос қўшиқларимиз ҳар куни қайта-қайта куйланади. Дилимизга хушнудлик бағишлайди. Биз классик қўшиқлар меросимиз билан қанчалик ғурурлансак арзийди. Бугунги кунда ҳам бастакорларимиз ўнлаб яхши қўшиқлар яратмоқдалар. Айниқса, «Ўзбекистон — Ватаним маним» мавзуидаги қўшиқлар кўрик-танлови эълон қилингандан сўнг юзлаб янги, сермазмун қўшиқлар яратилди. Бу кўрик-танлов мамлакатимизнинг ҳамма жойида кўтаринкилик билан ўтказиляпти. Туманларда, вилоятларда қўшиқлар кўрик-танловининг ғолиблари ўзларининг янги қўшиқларини халққа армуғон этдилар. Шунингдек, республика ички ишлар идоралари ходимларидан 1300 дан ортиқ киши ана шу кўрик танловларда қатнашди. Улар муқаддас ватанимиз ҳимояси ва келажаги йўлида фидойи бўлишга чорлайдиган қўшиқларини намойиш этдилар, қўшиқчилик санъатини ривожлантиришга баҳоли қудрат ҳисса қўшдилар. Биз биламизки, ушбу кўрик-танловни ўтказишдан мақсад — Ўзбекистон мустақилликка эришгандан сўнг ватан мавзуида яратилган ҳар томонлама бадиий етук қўшиқларни саралаш, янгиларни яратиш, янги асарлар ёзишга илҳомлантириш ва рағбатлантиришдан иборат.

Яқинда Ҳамза театри биносида республика ички ишлар идоралари ходимлари ўртасида «Ўзбекистон — Ватаним маним» мавзуидаги қўшиқлар кўрик-танловининг якунловчи босқичи бўлиб ўтди. Унда туманлардаги, вилоятлардаги кўрик-танловларда сараланган, ўзларининг янги қўшиқлари билан ғолиб бўлган осойишталик посбонлари қатнашдилар. Кўрик-танловда 40 дан ортиқ янги қўшиқлар янгради. Ҳамза театри биносига йиғилган томошабинлар киши қалбини ватанпарварлик туйғуси билан бойитадиган, тўлқинлантирадиган, руҳлантирадиган жозибали қўшиқларни тинглаб осойишталик посбонларининг санъатларига тан бердилар. Кўрик-танлов охирида ҳайъат аъзолари ва томошабинлар ғолибларни аниқладилар. Республика Ички ишлар вазирлигининг ички қўшинлар бошқармаси ходими Умар Ҳамидов ғолиб деб топилди. У ўзи мусиқа басталаган, Умаржон Шукуров сўзи билан айтиладиган «Жоним Ватан» қўшиғини куйлаб юксак санъат маҳоратини намоён этди. Шунингдек, ИИВ ички қўшинлар бошқармаси ходимаси Тожибар Азизова ва унинг ўғли Азизбек, Жиззах вилояти ички ишлар ходимаси Назира Раҳматовалар иккинчи ўринга лойиқ деб топилди. Самарқанд вилоят ички ишлар бошқармаси ашулачилар дастаси, Қорақалпоғистон Республикаси ИИВ ходими Қуват Шарипов ва Қашқадарё вилояти ички ишлар бошқармаси ходимаси Раиса Исмоиловалар эса ўзларининг таъсирли қўшиқлари билан учинчи ўринни эгалладилар.

Республика ички ишлар идоралари ходимлари куйлаган қўшиқлар осойишталик посбонларининг маънавий савиясини юксалтиришга хизмат қилиши шубҳасиз. Улар яратган янги қўшиқлар кишилар қалбида Ватанга чексиз меҳр-муҳаббат уйғотади. Ватан ҳимояси, фуқаролар осойишталиги йўлида жонбозлик кўрсатишга, юрт тинчлигини таъминлашга хизмат қилишга руҳлантиради. Қўшиқлар кўрик-танловида ижро этилган бу мусиқий намуналар оммабоп бўлиб кетишига ишончимиз комил.

Ойбек РАҲИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Сўз — Ўзбекистон Республикаси ички ишлар идоралари ходимларининг «Ўзбекистон-Ватаним маним» мавзуидаги қўшиқлар кўрик-танловининг якунловчи босқичи иштирокчиларига

ЮРАКДАН КУЙЛАНГАН ҚЎШИҚЛАР

Назира РАҲМАТОВА, Жиззах вилояти ИИБ хорижга чиқиш, келиш ва фуқароликни белгилаш бўлими ходими:

— «Ўзбекистон — Ватаним маним» мавзуидаги қўшиқлар кўрик-танловининг ўтказилиши мустақилликни, Ватанни англаш, уни улуғлаш йўлидаги яна бир янги қадам бўлди. Бу кўрик-танловда бир хил мавзуда, аммо ранг-баранг оҳангдаги, мазмунан турлича қўшиқлар янгради.

Мазкур кўрик-танловнинг аҳамияти ҳақида сўзлаш ортиқча, деб ўйлайман. Негаки, танловнинг номланишининг ўзи ҳеч қандай изоҳга ҳожат қолдирмаган, шекилли.

Мен ушбу беллашувда «Ўзбекистон» қўшиғини ижро этиб, совринли 2-ўринни эгалладим. Жуда ҳурсандман.

Мўминжон ЎРУНОВ, Боғдод тумани ИИБ Давлат санитария назорати ходими, милиция старшинаси:

— Қўшиқлар борки, улар куйланганда кўнгил кўзи очилиб, юраклар шошади. Биз вақтида кўп қўшиқлар ўрганганмиз. Фақат дилдан эмас. Шу сабабданми, уларнинг кўпчилигини бугун эслай олмаймиз ҳам. Инсон табиати ҳеч қачон сунъийликни ҳазм қилолмаган. Биз бугун чин Ватанни, ҳурликни улуғловчи қўшиқлар яратаяпмиз.

Инсоннинг қўшиққа ошуфталиги куй-қўшиқнинг кўнгилга, руҳиятга таъсирининг нечоғлик даражадалиги билан боғлиқдир. Бугунги кўрик-танловда ижро этилган қўшиқлар кўнглимизга хос, руҳиятимизга мос қўшиқлар бўлди.

Санамжон АТАЕВА, Янгиариқ тумани ИИБ қўриқлаш бўлинмаси марказий кузатув манзилгоҳи оператори:

— Қўшиқда сеҳр бор, дейишади. Чинданам, юракдан куйланган қўшиқларнинг кўнгилларни сел қилгувчи сеҳри бўлади. Лекин қандай қўшиқлар юракдан айтилади? Улар бармоқ билан санарли. Шулар қаторида Ватанни мадҳ этувчи қўшиқлар сўзсиз юракдан куйлангусидир. Шу маънода нафақат бугунги беллашувдаги қўшиқларнинг, балки «Ўзбекистон — Ватаним маним» мавзуидаги қўшиқлар кўрик-танловларида ижро этилаётган қўшиқларнинг «сеҳри» кучли бўлиши табиийдир.

«Халқ сўзи» мухбири
Алижон АБДУРАҲМОНОВ
ёзиб олди.

Ташкилот

исталган кувватга эга бўлган ва турлича ишлайдиган (асинхрон, синхрон, коллекторли, ўзгармас ток, генератор, стартер), шунингдек рўзғор техникаси электр двигателларини таъмирлайди.

ҚУЙИДАГИЛАРНИ СОТИБ ОЛАМИЗ:

Эмаль-сим, автошиналар, сингдириладиган лак, ГАЗ-24-10-нинг коробкаси билан двигатели, турли рангдаги бўёқлар, болгаркалар, 160, 110, 100, 90, 75, 22, 55, 75, 15, 18 кВт номерли двигателлар, подшипниклар, карбид.

ҚУЙИДАГИЛАРНИ СОТАМИЗ:

646-эритгич, кир ювиш порошоги, турли модел ва кувватга эга электр двигателлари, 300 мм. кувурлар, ЛБ-40, ДРЛ-250, ДРЛ-400, 500 Вт лампалар, ҳар хил кафеллар, рубероид, битум, ОХП-10 ўт ўчиргич, мебеллар: ошхона, юмшоқ ётоқхона гарнитури, девор, 1.5, 2, 3 мм.ли поронит, монтаж сантехникаси, кунтўсгич, ККП-1 кабель аравачаси, ёвочни қайта ишлайдиган дастгоҳ, ШБ-5 ўтга чидамли ғишт, ХМ плиткаси, электр рубильник, монтаж белбоғлар, 40, 50, ўлчамли уголниклар, 12-18 ўлчамли арматура.

Ҳақ тўлаш шакли ихтиёрий. Тўловга векселларни ҳам қабул қиламиз.

Маълумот учун мурожаат қилинг: Чирчиқ шаҳри,

ТЕЛ.: (37171) 533-37, 536-84.

"KELAR" ФИРМАСИ

қуйидаги маҳсулотларни таклиф қилади ва сотади:

1. УАЗ Я-245-1, 215/90-1 учун автошиналар.
2. Шахсий компьютерлар.
3. Принтерлар "EPSON".
4. Телефон аппаратлари.
5. Автоматик кофеқайнатгичлар.
6. Аккумулятор СТ-60.

Шунингдек, дезодарантлар, кир ювиш порошоклари, ҳавони янгилатгич, ҳинд чойи ва озиқ-овқатлар.

ТЕЛ.: (3712) 627-486, 629-030, 629-067.

«Ўзистиқболстат» Давлат қўмитасининг Иқтисодиёт ва ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш илмий-тадқиқот институти жамоаси институтнинг илмий котиби Гулнора Шомирзаева ва унинг оиласига турмуш ўртоғи

Рустам ШОМИРЗАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Малика» акционерлик жамияти жамоаси Ўзбекистон Республикаси Енгил саноатига қарашли «Чарм» корпорациясининг раҳбари, кўп йил корхонада ишлаган

Маҳамадамин АБИДОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қилади.

Маҳсулотларни тайёрлаш ва сифати бўйича Бош давлат нозирлиги нозирликнинг катта инспектори Отаулла Дўстназаровга падари бузруквори

ДЎСТНАЗАР отанинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент Ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти раҳбарияти ва «Ер тузиш» факультетининг жамоаси «Ер тузишни лойиҳалаш» кафедраси доценти Ришат Сафагариевга фарзанди

Ильёс САФАГАРИЕВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан таъзия билдиради.

· Саида Зуннунованинг 70 йиллигига

НАФИС БИР ДУНЁ ЭДИ...

Гулнафасли ажойиб шоира Саида Зуннунова ТошДУнинг филология факультетини 1971 йили тугатган талабаларнинг ардоқли ва севимли шоираси, адибаси эди. Унинг Ғафур Ғулом «Қизингиз ёзди» деб ном қўйиб берган илк шеърий тўплами, сўнг «Янги шеърлар», «Қизларжон», «Нилуфар»лари, достонлари ва насрий асарлари сира қўлимиздан тушмасди. Йигитларимиз қизларга шоира шеърлари орқали севги изҳор этардилар. Қўшиқлари янграб қолгудай бўлса, овози зўрға эшитиладиган ягона радио атрофига ғуж бўлиб тўпланиб, тинглардик.

Иккинчи курсда бизга ўзбек адабиёти тарихидан ҳозирда филология фанлари доктори Бегали Қосимов дарс бера бошлади. Ёшимиздаги фарқ унча катта эмаслиги ёхуд домланинг ўзи барчамизни укасидек, синглисидек кўриб, ҳурмат билан муомалада бўлгани, ўз фанини яхши билгани, бизга ҳам тушунтириб бера олгани учунми, ҳар ҳолда бошқа дарсларда қиладиган қитмирликларимиздан «воз» кечиб, вужудимиз қулоққа айланиб ўтирардик. Бегали ака ўта талабчан эди. Шундай пайтлар ҳам бўлганки, бир пара, яъни 90 дақиқа давомида 55 нафар талабанинг бирортаси ҳам ғазални аруз қонун-қоидаларига риоя қилган ҳолда ўқий олмасди. Баъзан домладан хафа бўлардик, баъзан ўзимиздан. Биламизки, чекимизга тушган ғазални кўнгилдагидек ўқий олмагунимизча синов ёки имтиҳондан ўтолмаймиз. Шунда қай биримиздандир ақлли фикр чиқиб қолди: кутубхонадан Саида опанинг шеърий асарларини топиб, ғазалларини такрор-такрор ўқийвердик. Бу ҳол бир ой давом этдими, икки ойми, ёдимда йўқ. Ёдимда қолгани шуки биз ҳар қандай ғазални дурустгина ўқий олиш санъатини эгаллаб, имтиҳондан яхши ўтдик.

Шоиранинг шеърлари ва ғазаллари бизнинг жон-дилимизга айланиб, унга мос қаҳрамонлар кашф этардик. Чунончи, йигитларимиз сочи узун қизларимизга «Мажнунтол», гўзал ва чиройлиларига эса «ҳай-ҳай» деб ном қўйиб олишганди. Хушовоз Муқаддам эса уларга жавоб тариқасида «Ёр ўтдиму» ёки «Дарёларнинг ул юзида» ашуласини бошлаб юборар, биз — Оллоҳ қўшиқ айтиш санъатини юқтирмаганлар сел бўлиб тинглардик уни.

Кунлар шундай фараҳли ўтиб бораётган бир пайтда қашқадарёлик курсдошимиз Бўстон Раҳмонова ақл бовар қилмайдиган янгилик эълон қилди: у Саида Зуннунованинг уйига бориб, суҳбатлашиб келганмиш. Ҳаммамиз бир сапчиб тушиб, бир-биримизга маъноли боқдик, кўнглимиздан, табиийки, Бўстон бизни алдаяпти, деган фикр ўтди. Тўғри-да, ҳамма танийдиган катта бир шоира қаёқда-ю, оддий бир талаба қаёқда? Айни пайтда юрагимизнинг бир четида чиндан ҳам Бўстон рост гапираётган бўлса-я, деган ҳасад ҳам йўқ эмасди. Чунки тирик шоир ёки ёзувчи билан суҳбатлашиш у ёқда турсин, шундоқ бир кўриш ва салом бериш биз учун бахт ва фахр эди. Эркин Воҳидовнинг «Ёшлик девони» асари чиққанда, автобусда боргунимизча сотилиб кетмасин, деб китоб магазинига таксида борганмиз. Хуллас, Бўстон бизни алдамаган экан. Бир неча кундан сўнг факультетда, ёзувчилар уюшмасида шоира билан учрашув бўлди. Шеърларини маза қилиб тингладик. Нафис овозда ўқилган нафис шеърлар вужудларни симобдай эритиб, ўзига жой ҳозирлар ва ўша ерда умрбод ўрнашиб қоларди, назаримда. Ўшанда Саида опа қирқ ёшлар чамасида бўлиб, сариқ атлас кўйлак кийиб олганди. Мен уни ўшанда олов рангли гулга ўхшатгандим ва негадир ҳозиргача ҳам ўша қиёфада кўраман, тасаввур қиламан.

Мен уни ўшанда энг бахтли аёл эканини билдим. Ўзи катта шоира, турмуш ўртоғи катта ёзувчи. Қатор-қатор китоблари чиққан. Ҳамма бир кўрсам, деб ҳавас қилади, кўрганлар эса фахрланиб гапириб юради. Кейин билсам, шоира бир умр бўронлар ичра силкиниб яшаган гул экан. Оёғидан чалиб туришса ҳамки, у юксакларга, қуёшга интилиб ўтган экан. Шунда дафъатан «Қаноатда Саида филча бўлурми ҳай-ҳай», «Одамлар қадрланг бир-бирингизни, гул ҳам, муҳаббат ҳам тирикка керак» деган сатрлар юкидан эзилгандек, толиққандек бўлдим. Қуриб кетсин дунёсининг бир камлиги деб ҳайқиргим келди.

— Ўзбек аёлига хос бўлган барча фазилатлар шоирада бисёр эди, — дейди Ўзбекистон халқ артисти Тўти Юсупова. —У жуда камсуқум ва камтар эди. Таваллудининг эллик йиллиги фақирона нишонланганди. Мен унга юбилейингизнинг бошқача (кенг миқёсда) ўтказилишини кутгандим деб айтдим. Шунда у маъюсгина жилмайиб, нега ундай дейсиз, Фарғона билан Андижонда ҳам ўтдику, деб қўя қолганди.

Саида Зуннунова барибир бахтли аёл. Яна у ташқи қиёфаси билан ҳам, кўнгли билан ҳам гўзал аёл. Бор-йўғи эллик йилгина умр кўрган нафис бир дунё кетди-ю, ундан бизга нафис бир мерос — гўзал шеърият билан гўзал хотиралар қолди.

Кўнглим куйиб йиғлагин,
Ғамни суйиб йиғлагин,
Тўлиб, тўйиб йиғлагин,
Нафис бир дунё кетди.

Кенг осмонлар тораяр,
Оқ булутлар қораяр,
Оғриқларим зўраяр,
Нафис бир дунё кетди.

Кўзимизни тиндириб,
Кўнглимизни синдириб,
Кетганига кўндириб,
Нафис бир дунё кетди.

Кўрдикми, кўрмадикми,
Билдикми, билмадикми,
Ёки улгурмадикми,
Нафис бир дунё кетди.

Айриликқа бойландик,
Сабртошга айландик,
Яна битта камайдик,
Нафис бир дунё кетди...

Гулчеҳра ЙЎЛДОШЕВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

· Спорт

«САЙЁРАМИЗ ЖУДА ГЎЗАЛ, ТУПРОҒИНИ КЎЗГА СУРТИНГ...»

Велосипедда Ер юзи бўйлаб саёҳатга чиққан индонезиялик Хамдани Суприатна билан суҳбат

Хамдани Аҳмад СУПРИАТНА. Индонезиянинг Караванг шаҳрида туғилган. Ер юзини велосипедда айланиб чиқиш мақсадида йўлга чиққанда 24 ёшда эди. Осиё, Африка ва Европа қитъасининг 90 мамлакатини кезиб, юртимиз тупроғига кириб келгунча 7 йиллик умри кетди. Касби... ҳозирча саёҳатчи, Ер юзини айланиб чиққач, «Бобурнома» каби мемуар асар ёки «Саёҳатнома» ёзмоқчи. 25 май куни пойтахтимиздан Хитой томон йўл олади.

— Хамдани, аввало бизнинг юртга хуш келибсиз, у сизда қандай таассурот қолдирди?

— О, Ўзбекистонни фақат ширин хотиралар билан ёдга олсам керак. Айниқса, палов ва кабобнинг ҳақиқий таъмини, лаззатини шу ерда билдим. Албатта, бу ҳазил, мен бу билан ўзбек халқининг меҳмондўстлигини, бағри кенглигини таъкидламоқчиман. Шу пайтгача тўқсон мамлакатда бўлган бўлсам, бу ердагидек самимий ҳурмат, эътибор, меҳмондўстлик, меҳр-муҳаббатнинг шоҳиди бўлмадим. Самарқанддаги тарихий обидалар билан танишдим. Айниқса, ... Регистон менда катта таассурот қолдирди. Бир қатор идораларда, жумладан, Миллий Олимпия қўмитасида бўлдим. У ердагилар кетишим арафасида юртингиз тарихига оид турли откриткалар, рисола ва китоб билан таъминлашга ваъда беришди. Ўйлайманки, бу менинг юртингиз ҳақидаги хотираларим, таассуротларимни мустаҳкамлашга ва бу тўғрида бошқа мамлакатларда бўлганимда ҳикоя қилиб беришимга ҳамда саёҳатим тўғрисида китоб ёзишимга кўмак беради. Билишимча, юртингизда спортга муносабат жуда яхши экан ва уни янада ривожлантиришга катта эътибор берилаётган экан. Албатта, булар ҳам менинг таассуротларимда муҳим ўрин эгаллади.

— Ўзбекистон ҳақида аввал ҳам эшитганмидингиз?

— Ҳа, менга юртингиз ҳақида гапириб беришганди. Келиб амин бўдимки, халқларимиз исломий маданиятга эгалиги билан бир-бирига яқин. Урф-одатларимизда ҳам кўп ўхшашликлар борлигини ўз кўзим билан кўрдим. Яна бир бор қайтариб айтаман, ўзбек халқини менга меҳмондўст дея таърифлашган эди, бунга тупроғингизга келиб тўлиқ ишонч ҳосил қилдим. Ҳа, дарвоқе, ўзим футболга жуда қизиқаман. Шуни очиқ эътироф этишим керакки, Ўзбекистон терма жамоасининг Осиё ўйинларида ғолиб чиқиши мени ҳайратлантирди. Чунки Осиё футболи ҳақида яхши маълумотга эга бўлганим учун янги вакил мен учун қоронғи эди ва футболчиларингизнинг ажойиб ўйин кўрсатишига ишонмаган эдим. Ўйлайманки, жаҳон чемпионатининг саралаш учрашувларида гуруҳ ғолиблиги учун асосий кураш Ўзбекистон ва Индонезия терма жамоалари ўртасида боради.

— Ўзбекистон ҳақида маълумотга эгалигингиз ва ширин таассуротларингиз, албатта, бизни мамнун этди. Ўзингиз ва ер юзи бўйлаб саёҳат ғоясининг пайдо бўлиши хусусида сўзлаб берсангиз.

— Оилада ёлғиз ўғилман. Уйланмаганман. Насиб этса, 1998 йил саёҳатим тугайди, сўнг уйланаман. Саёҳатнома тарзида буюк бир асар, китоб ёзиш ниятим бор.

Саёҳат ҳақидаги мақсадимни мутасаддиларга билдирганимдан сўнг, унга қарийб бир йил тайёргарлик кўрилди. Бу тайёргарлик жараёнида «Панчасиллар ёшлари» уюшмаси, Миллий ёшлар қўмитаси, Миллий спорт марказий қўмитаси, Индонезия велосипедчилари уюшмаси, ижтимоий-маданий, ахборот масалалари бўйича Ташқи ишлар вазирлиги, туризм масалалари бўйича Бош дирекция, солиқ масалалари бўйича Бош дирекция, Жакарта полицияси штаби, Ёшлар ва спорт масалалари бўйича давлат вазирлиги қатнашди. Шундан сўнг 1987 йил 8 декабрь куни Индонезия ёшлар ва спорт масалалари бўйича давлат вазири, доктор Абдул Ғафур менинг саёҳатга чиқишим муносабати билан тантанали старт уюштирди. Дастлабки маршрут она-Ватаним бўйлаб давом этди. Ана шу даврда Индонезия ҳукуматининг олий органи бўлган Индонезия миллий йиғилиши ўз ишини тугатди. Қисқа фурсатлик танаффусдан сўнг дунё бўйлаб саёҳатга чиқишим муносабати билан иккинчи марта тантанали старт маросими ўтказилди. Бу сафар Индонезиянинг ёшлар ва спорт масалалари бўйича янги давлат вазири Акбар Танджюнг ва Шимолий Суматер провинцияси губернатори ҳамда шу провинциянинг барча ёшлар ташкилотлари вакиллари менга оқ йўл тилашди. Шундай қилиб мен 1988 йил 1 октябрда ўз велосипедим — «Рали» билан Сингапур тупроғига кириб келдим ва дунё бўйлаб саёҳатим бошланди.

— Қайси мамлакатлар сизга кўпроқ хуш ёқди?

— Малайзия, Таиланд, Покистон, Саудия Арабистони, Қувайт, Замбия, Камерун, Испания, Франция, Италия, Руминия, Болтиқбўйи мамлакатлари, Украина, Россия, Қозоғистон каби кўплаб мамлакатларда бўлдимки, уларни бир-биридан ажратиб кўрсатиш ножоиз. Чунки ҳар қайси мамлакатнинг бир-бирига қиёслаб бўлмайдиган ўзига хос томонлари борки, ҳар бир мамлакат иқлими, табиати, чўллари-ю ўрмонлари, халқи билан мени, ўз навбатида мен уларни кашф этдим. Ҳа, саёҳатим давомида мен ўзлигимни чуқур англаяпман. Муҳими, ана шу.

— Саёҳат давомида олган олам-олам завқингиз ўз-ўзидан тушунарли. Бироқ, қўрқинчли вазиятлар ҳам бўлгандир?

— Бўлмасачи. Айниқса, Мозамбик, Ангола, Либерия ўрмонларида жуда қўрқинчли вазиятлар, ҳодисалар бўлди. Либерияда аввал нарсаларимни, сўнг ҳатто ўзимни ҳам ўғирлаб кетишди. Ҳафта мобайнида ўрмонда оч-наҳор қолиб кетдим. Бу воқеа 1993 йил бўлган эди.

— Сизнинг йўл харажатларингизга қандай фирмалар ҳомийлик қилишяпти?

— Мени ҳеч қандай фирма ҳомийликка олмаган. Қайси мамлакатда бўлмай, ўша ердаги Индонезия элчихонаси ва маҳаллий аҳоли ёрдам беради. Ўрни келди, дил сўзимни айтсам. Ўзбек халқига менга кўрсатган меҳр-муҳаббатлари учун ташаккуримни етказишингизни сўрайман. Халқингизга хос меҳр-мурувватни мен ҳеч ерда кўрмадим.

— Кейинги маршрут йўналишингиз?..

— Насиб этса, Хитой менинг рўйхатимда 92-мамлакат бўлади.

— Ҳаётда олдингизга қўйган энг олий мақсадингиз, орзуингиз нима?

— Буюк орзуим ер юзининг оловли нуқталарида урушлар тезроқ тугасин. Дунёда озодлик ҳукмрон бўлсин. Чегаралардан велосипедим билан тинчлик элчиси сифатида ўтаётганимдан асосий мақсад ҳам шу. Сизнинг газетангиз ҳақида бу ерда менга гапириб беришди. «Халқ сўзи» минбаридан жаҳон халқларига оддий бир дунёкезар сифатида «Сайёрамиз жуда гўзал, унинг ҳар бир қарич тупроғини кўзга суртинг, асраб-авайланг», дегим келади. Бу сўзларимни газета саҳифасига олиб чиқишингизни илтимос қилардим.

«Халқ сўзи» мухбири
Расул ЖУМАЕВ
суҳбатлашди.
СУРАТДА: дунёкезар Хамдани СУПРИАТНА (Индонезия).

БОҒЧАЛАРАРО «ЧАРМ ТЎП» ТУРНИРИ

Бразилия мамлакатида оилада ўғил туғилса, уни кўриш учун туғруқхонага келган ота униб-ўссин деган ниятда чақалоқнинг қўлига футбол тўпи тутқазар экан. Бу футболни жон-дилидан севувчи бразилияликлар учун нафақат одат, балки халқ удумига айланиб бормоқда.

Ўтган ҳафтада пойтахтимизда ҳам ана шу одатга хос антиқа тадбир ўтказилди. Унинг антиқалиги шундаки, республикамизда биринчи марта боғчалараро «чарм тўп» мусобақаси уюштирилди. Турнир ташаббускори Собир Раҳимов тумани халқ таълими бўлими бўлди. Ташкилотчилар мусобақа залини байрамона безатишга жиддий эътибор беришди. Мусобақа олдидан йирик турнирлардаги каби Ватанимиз мадҳиясининг янграши шу куни туманнинг 242-ўрта мактабида спорт залига ташриф буюрган ота-оналар, томошабинларнинг дилини «қитиқлаб» юборди. Натижада футбол майдончасида жажжи кичкинтойлар ҳаракат қилаётган бўлса-да, турнирнинг завқи ошиб, томошабинлар ҳақиқий ишқибозларга айланишди. Пойтахтимизнинг бешта болалар боғчаси қатнашган бу шоу-турнирда «Гулзор» деб номланувчи 68-боғча кичкинтойлари ғолиб чиқди.

Албатта, гап ғолибни аниқлашда эмас. Боланинг тили ширин, тилидан ҳам ўзи ширин дейди халқимиз. «Чипор тўп» кетидан югураётган жажжи ширинтойлар атрофдагиларга олам-олам завқ-шавқ бағишлашдики, узоқ вақт эсланадиган бу шоу-турнир ташкилотчиларига йиғилганларнинг барчаси раҳматлар айтишди. Қолаверса, бу жажжи турнир кичкинтойларда ҳам, катталарда ҳам бирдек футболга бўлган меҳрни янада ошириб юбордики, у ана шуниси билан қадрлидир. Зеро, мамлакатимиз футболда ўз олдига улкан мақсадларни қўйган экан, янгидан туғилаётган бундай турнирларни қутламоқ, қўллаб-қувватламоқ керак. Ана шундагина юртимиз Бразилия каби ҳақиқий футбол мамлакатига айланажак.

Холида МИРСАЛИМОВА,
Расул ЭРМУҲАММАД.

«МУЛОҚОТ»НИНГ ЯНГИ СОНИ

Журналнинг шу йил май-июнь ойига мўлжалланган сони босмадан чиқди

«Минг қатла шукрки, бугун қорнимиз тўқ, устимиз бут, юртимиз тинч. Бироқ бу тинчлик — барчамизни бепарволикка эмас, камоли ҳушёрликка, аҳилликка, бирдамликка даъват этадиган алоҳида йўриғдаги тинчлик. Тинчликнинг пойдевори эса муросадан, фуқароларнинг ўзаро меҳр-оқибатларидан, иззат-эътиборларидан бунёд бўлади. Фақат бақувват сиёсий тартибот, ҳақиқий ижтимоий адолат ҳукм сурган жойда, соғлом инсоний муносабатлар қарор топган тақдирда демократия ўзига хос жозибасини касб этади, кутилган самараларини беради», дейилади журналнинг «Муҳаррир мулоҳазалари» рукнида берилган, давримиз руҳи билан йўғрилган, бугунги ютуқларимиз, камчиликларимиз ва уларни бартараф этиб, мустақиллигимизни мустаҳкамлаш ҳақида чуқур мушоҳада юритилган «Яхшиликка маҳкуммиз» мақоласида. Ҳаётимизнинг барча жабҳалари ҳақида жиддий фикрлар айтилган ушбу чиқишда тилга олинган мавзулар журналдаги бошқа мақолалар мазмунини бойитади, хусусан атоқли шоир Жуманиёз Жабборовнинг «Истиқлолнинг мунаввар тонглари» мақоласида кўтаринки руҳда Ватанга муҳаббат, истиқлолга садоқат тараннум этилган.

Ватанимиз иқтисодини тиклаш, янгича бозор муносабатларини шакллантириш борасидаги илк ютуқлар ва галдаги вазифалар ҳақида иқтисодчи олим Нурислом Тўхлиев «Ўзбекистон туб иқтисодий ислоҳотлар йўлида» мақоласида батафсил фикр юритади. «Муносабат» рукнида берилган мақолаларда Россия Давлат думасининг Беловеж битимини бекор қилиш ҳақидаги шу йил 15 мартдаги қарорига муносабат билдирилган.

Журнал Амир Темур ҳақидаги ҳақиқатни тиклашга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келмоқда. Иқтидорли олим Ҳалимбой Бобоевнинг «Амир Темур ва темурийлар даврида қонунчилик» мақоласи журналхонлар учун яхши туҳфадир.

«Партия ҳаёти» рукнида Ўрол Ўтаевнинг Ўзбекистон Халқ демократик партияси Хоразм вилоят кенгашининг биринчи котиби, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати Ғайрат Машарипов билан суҳбатини ўқийсиз. «Шарқ» нашриёт-матбаа концернининг бош директори Ислом Шоғуломовнинг «Маърифат булоғи» деб номланган мақоласи халқимиз саводхонлигини оширишга катта ҳисса қўшаётган концерннинг бугуни ва эртаси ҳақида ҳикоя қилади.

«Навоийхонлик» рукнида бу гал Алишер Навоийнинг журналда эълон қилинаётган «Насойимул муҳаббат» асарининг давоми, Абдумалик Орипов ва Муҳаммад Жакбаровнинг «Навоий ва ижтимоий адолат» мақоласи билан танишишингиз мумкин.

Миллий қадриятларимизни тиклаш «Мулоқот»нинг доимий ёритиб келаётган мавзуларидан. Мазкур сонда эълон қилинган Абдумажид Абдуллаевнинг «Яхши қарз», Жўрахон Авлиёхоннинг «Фарғона водийсида Расулуллоҳ авлодлари», Абдузуҳур Абдуазизовнинг «Тилимиз истиқболи» мақолалари айнан шу мавзуга бағишланган. «Халқ қаҳрамонлари» рукнида журнал муштарийлари Темур Малик жасорати билан танишадилар. Шунингдек, ушбу сонда хуросонлик муаррих ва давлат арбоби Алоуддин Жувайнийнинг «Тарихи жаҳонгушо» асаридан парча эълон қилинган.

Таниқли олим Ботир Валихўжаев ва ёзувчи Ғози Раҳмоннинг «Мозийга сафар» рукнида берилган Сўфи Оллоёр ҳақидаги мақолалари журналхонлар учун ўзига хос янгиликдир.

Шунингдек, журналнинг янги сонида Туроб Жумаевнинг «Тоғлар ва одамлар» мақоласи, «Мулоқот»га мактублар» рукнида кўпгина хатлар ва одатдагидек, қизиқарли воқеалар, ажойиботлар оламига бошлайдиган «Мулоқот» дафинаси» эълон қилинган.

АЖОЙИБ ОЛАМ

SAMSUNG

НОЁБ ВА РАНГ-БАРАНГ!

CD+OK тизими - дидингизга мос қўшиқлар.
CD+OK тизими - компакт-дисклардан фойдаланишга асосланган дунёда биринчи караоке тизими. Бу тизим SAMSUNG Electronics фирмаси томонидан ишлаб чиқилган.
CD+OK тизимида CD+ROM компакт-дискларнинг энг янги технологиялари қўлланилади. Битта дискда энг оммавий бўлган 800 та русча ва 277 та инглизча қўшиқ бўлиб, уларга турли-туман рангларда товланувчи тасвирлар илова қилинган.

SAMSUNG Electronics компанияси Ўрта Осиё ва Қозоғистон бўйича дилерларни таклиф этади. Алматидаги омборидан бевосита тезкор етказиб берилади.
Самсунг Электроник Ко.
Алмати офиси, Алмати, Абилайхон, 81.

SAMSUNG ELECTRONICS

Фирма дўконлари:

Кало Холдинг Корпорэйшн	Тошкент, "Бешёғоч" бозори, 2-дўкон	7(3712) 45-52-69
Кало Холдинг Корпорэйшн	Тошкент, "Олой" бозори	7(3712) 45-80-41
Кало Холдинг Корпорэйшн	Тошкент, "Чорсу" савдо маркази	7(3712) 45-52-69
Кало Холдинг Корпорэйшн	Тошкент, Хўжаев кўчаси	7(3712) 45-52-69
Кафолат-Файз	Тошкент, "Чорсу" бозори, Эскижўва кўч.	7(3712) 42-29-89
ТОУ Ко., ЛТД	Тошкент, Амир Темур кўчаси, 110	7(3712) 34-02-58
ТОУ Ко., ЛТД	Тошкент, "Чилонзор" савдо маркази	7(3712) 35-09-86
СТАЛИК	Фарғона, Аль-Фарғона кўч., 20	7(3732) 24-49-18

ХАЛҚ СЎЗИ · НАРОДНОЕ СЛОВО

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Анвар ЖЎРАБОЕВ.

БЎЛИМЛАР:
Парламент 33-57-34;
Хатлар 33-07-48;
Мерос ва қадриятлар 36-29-89;
Қишлоқ хўжалиги 36-07-94;
Иқтисодиёт 36-36-65;
Маънавият 36-35-60;
Тунги муҳарририят 33-10-28.
Эълонлар 36-09-25, Вахтёр-33-10-60

· МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.

Навбатчи муҳаррир — О.Раҳимов.
Навбатчи — Н.Тошев.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001 Буюртма Г. — 0259 51671 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2 Босишга топшириш вақти—21.00 Таҳририятда ҳажми 7 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Босишга топширилди — 22.50. 1 2 3 4 5 6